

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

This project was made possible with the assistance
of the American people through a grant from USAID

ЗВІТ **ЕЛЕКТРОННА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ**

Створення Центрів знань в університетах України
Доступ до глобальної цифрової інформації

1 січня, 2009 – 31 березня, 2010

ЕЛЕКТРОННА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ

ELIBUKR®

ELECTRONIC LIBRARY OF UKRAINE

КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА ФУНДАЦІЯ АМЕРИКИ
P.O. Box 46009, Chicago, IL 60646-0009 USA
Tel.: (773) 685-1828, Fax: (773) 794-1654
www.kmfoundation.com

У співпраці з:

Національним університетом «Києво-Могилянська академія», Центром технологій та інноваційного менеджменту університету Норсвестерн, Бібліотекою університету Норсвестерн та Українською асоціацією «Інформатіо-Консорціум»

ЗМІСТ

ПОДЯКА	3
АНОТОВАНИЙ ЗВІТ	4
ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ЩОДО ПРОЕКТУ	4
ГОЛОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ	5
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЕКТУ	5
ОСНОВНИЙ ЗВІТ	7
ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ	7
ОПИС ПРОЕКТУ	8
ЗАВДАННЯ ПРОЕКТУ	10
УЧАСНИКИ ПРОЕКТУ	10
ЕТАПИ ПРОЕКТУ	11
ВАЖЛИВІ ДОСЯГНЕННЯ ПРОЕКТУ	16
ВИКЛИКИ ПРОЕКТУ	17
ВИСНОВОК	18
ДОДАТКИ	20
ДОДАТОК 1 ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПЕРЕЛІК ПОДІЙ	21
ДОДАТОК 2 ІНДИКАТОРИ ПРОГРЕСУ	34
ДОДАТОК 3 ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ПРОГРЕСУ ПРОЕКТУ	39
ДОДАТОК 4 ФІНАНСУВАННЯ ПРОЕКТУ	44
ДОДАТОК 5 УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТОМ	45

ПОДЯКА

Команда ELibUkr дякує за сприяння та співпрацю ректорам та директорам бібліотек університетів-учасників ELibUkr консорціуму: Національного університету «Києво-Могилянська академія», Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, Харківського національного університету ім. В. Каразіна, Донецького національного технічного університету, Волинського національного університету ім. Лесі Українки, Сумського державного університету, Національної академії банківської справи.

Ми хочемо висловити подяку за роботу та допомогу проекту членам Наглядової Ради, Виконавчої Ради та Дорадчої Ради.

Вікторія Гриб, фахівець сприяння розвитку офісу координації програм і стратегії і Петро Лузік, фахівець з розробки програм Агентства США з Міжнародного Розвитку протягом всієї діяльності проекту, проявляли увагу та турботу, надавали змістовні поради та роз'яснення, які дуже допомагали ефективніше організувати роботу проекту.

ELibUkr також хоче подякувати Агентству США з Міжнародного Розвитку (USAID) за щедру підтримку у фінансуванні першого року діяльності проекту. А також пані Яніні Ярузельській – директору Представництва Агентства США з міжнародного розвитку в Україні, Молдові та Білорусі та співробітникам офісу в Україні за сприяння та підтримку. ELibUkr дякує за довіру, проявлену Агентством США з Міжнародного Розвитку та Державним Департаментом США, у роботі проекту.

АНОТОВАНИЙ ЗВІТ

Електронна бібліотека України (ELibUkr©) Створення та підтримка національної мережі

Загальні відомості щодо проекту

Проект «Електронна бібліотека України: створення Центрів знань в університетах України» започатковано 1 січня 2009 ро. з метою якісного інформаційного забезпечення розвитку науки та освіти в Україні, організації доступу до світових цифрових інформаційних ресурсів та створення власних академічних електронних ресурсів. Робота реалізована проектом дає можливість забезпечувати, підтримувати та вдосконалювати інформаційну базу, необхідну для навчальної та науково-дослідницької роботи українських науковців і фахівців, а також відповідні механізми обміну інформацією з метою інтеграції України до міжнародної світової академічної спільноти. Проект передбачає доступ до головних баз даних через центральний вебпортал – www.elibukr.org.

Інфраструктура, доступ до світових інформаційних ресурсів, центри знань, навчання

Ініціатором проекту, який на поточний момент реалізується за фінансової підтримки Регіональної Місії Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) в Україні, є Києво-Могилянська Фундація Америки. Проект ELibUkr стартував у січні 2009 року і мав на меті розвиток потужної інфраструктури та забезпечення обладнанням і програмними засобами, необхідними при створенні загальнонаціональної об'єднаної електронної мережі для університетських бібліотек України. Ця мережа надає українським університетам доступ до головних світових електронних інформаційних ресурсів, зокрема оцифрованих наукових матеріалів. У межах проекту започатковано бібліотечні центри знань, прототипи прикладних центрів знань, розгорнуто широку навчальну програму. Ця інфраструктура стала підґрунтям для стабільного функціонування та розширення проекту.

Україна в світовій мережі інформації

Головними завданнями проекту є створення системи обміну інформацією між Україною та світовою академічною спільнотою; розвиток співпраці між університетами, науковцями та іншими інституціями, які представляють економічні, культурні ті інші сфери суспільного життя; створення системи навчальних програм та тренінгів для університетських спільнот. Реалізація цих завдань передбачає передплату ліцензованих інформаційних продуктів для кожного університету – електронних журналів, електронних книг, баз даних – найважливішого ядра світових інформаційних ресурсів, що покривають усі галузі знань (технічні, медичні, соціальні та гуманітарні науки): бази даних EBSCO; JSTOR; електронні журнали видавництва Elsevier, Springer, Oxford University Press, Emerald (E-Management Xtra), Institute of Physics, Association for Computing Machinery, Nature Publishing Group тощо; створення порталу проекту управління е-ресурсами та створення академічної соціальної мережі центрів знань.

Університети-учасники

На початковому етапі проект діяв на базі трьох університетів України: Національного університету «Києво-Могилянська академія», Харківського національного університету ім. В. Каразіна, Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича. Проект відкритий для участі усіх українських університетів, і вже у 2009 році до нього приєднався Донецький національний технічний університет, на початку 2010 року – Волинський національний університет, Сумський державний

університет та Українська академія банківської справи, у процесі реєстрації Таврійський національний університет ім. В.Вернадського. Проект розраховано на три роки, і на наступних етапах планується долучити провідні університети кожного з регіонів України.

Головні результати реалізації проекту

Впровадження проекту протягом першого року передбачало досягнення наступних цілей: розбудувати технічну, організаційну та керівну інфраструктуру; залучити щонайменше три провідні українські університети до використання передплатних та відкритих наукових баз даних, а також створити стабільну систему, здатну до подальшого розширення. Проект ELibUkr досяг цих цілей та значно їх перевершив. До нього приєдналось більше членів-бібліотек університетів, ніж планувалось – вже у квітні 2010 їх налічувалось сім. Наразі завершено протоколювання та узгодження стандартів, згідно яких бібліотеки можуть приєднатись до проекту; створено центри знань в бібліотеках усіх університетів-учасників; створено прототип прикладних центрів знань у двох університетах, які підтримуватимуть виробничо-бізнесово-університетську співпрацю; реалізується масштабна тренінгова програма для працівників та користувачів бібліотек-учасниць проекту.

Централізоване управління доступом

Важливим результатом стало успішне впровадження системи доставки електронної інформації за допомогою використання єдиної серверної архітектури. Ця система дозволяє членам проекту отримати доступ до баз даних та інших сервісів без необхідності створювати власні інфраструктури інформаційних технологій. Користувачі під час перебування у бібліотеках-партнерах проекту отримують доступ до інформації через головний Веб-портал проекту.

Зниження цін для українських користувачів

Досягнуто успіхів у переговорах з провайдерів баз даних про зниження цін завдяки збільшенню кількості користувачів – цією перевагою бібліотеки не можуть скористатись індивідуально. На сьогоднішній день понад 195 тис. українських студентів та 9 тис. університетських працівників отримали доступ до 22 передплатених за проектом та 49 відкритих баз даних. Науковці України також отримали змогу самостійно архівувати власні публікації в добре організованих відкритих електронних архівах (інституційних репозитаріях університетів-учасників проекту ELibUkr-OA).

Перспективи розвитку проекту

Розпочавши свою діяльність на початку 2009 року, проект зіштовхнувся з основною проблемою – недостатньою підтримкою з боку Уряду України. У багатьох країнах електронні бібліотеки підтримуються державою і для їх розвитку надаються субсидії. Початкове фінансування проекту в Україні, здійснюється за підтримки USAID, Києво-Могилянської Фундації Америки та участі університетів. Але сьогодні проект гостро потребує додаткової фінансової підтримки уряду, бізнес спільноти, фондів. Без спеціального фінансування е-бібліотек, ректори університетів-учасників проекту та директори університетських бібліотек змушені були перерозподіляти кошти, залишаючи незадоволеними інші потреби університетів. Більшість бібліотек не мали та не мають і досі доступу до світових баз даних, а директори бібліотек, що змогли знайти ресурси для оплати доступу до нових баз даних, можуть вносити її лише щорічно. Зрештою, труднощі виникли через нестабільність національної політики та через економічну кризу.

Необхідність підтримки Уряду України

Президент України Віктор Янукович у своїй промові у червні 2010 року зазначив, що доступ до електронних бібліотек є одним з пріоритетів країни. З приходом нового Уряду, керівники проекту ELibUkr висловлюють надію на здобуття урядової підтримки, що дозволить у найближчі декілька років привести проект до успішного завершення, що сприятиме реалізації Програмних цілей Президента України Віктора Януковича – масштабно залучати в національну економіку нові ідеї, сучасні технології та достатні фінансові ресурси. Проект було розроблено з метою досягти стійкого розвитку після трьох років, і на першому ж році впровадження було створено потужну базу для розширення та розвитку в майбутньому. З подальшим фінансуванням він досягне своєї довгострокової мети і в наступні два роки значно вплине на здатність України інтегруватись у міжнародний цифровий інформаційний простір. Варто підкреслити, що саме від обсягу підтримки проекту з боку Уряду України залежить активність долучення до цього процесу міжнародних організацій та фондів.

Розвиток партнерських стосунків

Політикою ELibUkr є залучення до співпраці партнерів, які можуть зробити додатковий вклад у вартість проекту. З цією метою виконавчий директор проекту та Рада директорів ведуть переговори з програмою «Бібліоміст» в Україні, що заснована Фондом Біла та Мелінди Гейтс для співпраці з публічними бібліотеками. Також розглядається можливість співпраці з численими програмами, що фінансуються USAID та іншими фондами чи установами.

Участь України у створенні всесвітньої електронної бібліотеки вимагає зваженого керівництва, належного рівня експертизи, чіткого бачення стратегії та способів фінансування. Проект ELibUkr має всі ці складові крім однієї – нестача коштів залишається відкритим питанням. Підтримка українського Уряду зіграє ключову роль у забезпеченні країни доступом до електронних наукових матеріалів з усього світу.

Електронна бібліотека – інвестиція в майбутнє України

Проект ELibUkr – це інвестиція в майбутнє України, в її стабільність та розвиток конкурентоспроможної країни. Ця ініціатива матиме значний вплив на поступ до економіки знань, розвиток громадянського суспільства та демократичного процесу у країні, надаючи доступ до великої кількості інформаційних ресурсів для максимальної кількості користувачів. Проект «Електронна бібліотека України: створення Центрів знань в університетах України» розширить використання інформаційних технологій та забезпечить інформаційну базу для розвитку науки та освіти в Україні.

ОСНОВНИЙ ЗВІТ

Електронна бібліотека України (ELibUkr©) Створення та підтримка національної мережі

Загальні відомості

Перехід від друкованих до цифрових бібліотек

Перехід бібліотек від друкованих колекцій до цифрових являє собою подію, що здатна змінити освіту та науку, а також суттєво змінити роль та організаційну культуру бібліотек та бібліотекарів. Друковані колекції надають змогу створювати мережеві цифрові колекції, що дозволяє користувачам отримувати доступ до інформації з усього світу.

Традиційний шлях, який базується виключно на книгах, що розміщені на бібліотечних полицях та чекають на те, щоб бути виданими користувачам – завершився. Така система була замінена переведенням інформації у цифровий формат. Основним засобом для визначення та представлення наукової інформації тепер є бази даних електронних бібліотек. Деякі з цих баз даних є безкоштовними, але багато з найцінніших баз даних є доступними лише через ліцензійну передплату.

У Сполучених Штатах та Західній Європі процес переходу до електронної інформації розвивається на високому рівні. Багато університетів у цих країнах витрачають понад половину бібліотечного бюджету на придбання матеріалів у цифровій формі. У цих бібліотеках відбулася зміна моделі формування колекцій: від моделі власності до моделі віддаленого доступу. Тепер користувачі бібліотек отримують доступ до цілого ряду веб-сервісів для того щоб визначити, розмістити та отримати необхідні наукові матеріали. Видавці також тепер пропонують набагато більше електронної інформації, ніж вони пропонували раніше в друкованій формі за ту саму ціну. Це означає, що бібліотеки мають витратити ту ж саму кількість грошей, яку вони витрачали в минулому, але отримують набагато більше інформації, ніж отримували раніше. Ця інформація існує в цифровій формі та зберігається віддалено. Для ефективної роботи цієї нової моделі залучається багато нових служб. Користувачі можуть більше працювати з бібліотечними ресурсами віддалено, але багато з них навіть не уявляють, що без підтримки бібліотеки вони б не змогли отримати таку кількість необхідної інформації. Для того щоб надати користувачам можливість віддаленого доступу до бібліотечних матеріалів, бібліотеки мають бути забезпечені сучасними серверами, телекомунікаційним обладнанням для аутентифікаційних та авторизаційних систем. І знову ж, користувачі часто не знають про існування таких систем. На останок, необхідно надати користувачам швидкий, простий та зручний доступ до наукової цифрової інформації. Бібліотеки виконують це завдання, використовуючи та надаючи можливість користувачам працювати із системами, які автоматично пов'язують цитування в базах даних до повних текстів журнальних статей та дозволяють здійснювати пошуки в багатьох базах даних одночасно. На сьогоднішній день, користувачі проводять свої дослідження різними шляхами. А оскільки бібліотеки фундаментально змінилися, то вони можуть підтримувати та надавати користувачам можливість використовувати ці нові шляхи наукових досліджень в своїй роботі.

Позиція України, щодо цифрової інформації

В Україні відбуваються такі ж зміни, як і в усьому світі, але набагато повільніше. Оцінювання позиції України, щодо глобальної цифрової інформації показує, що, хоча й існує в країні кілька організацій, які отримують урядове фінансування на електронні ресурси, але, в більшості випадків, електронна інформація чи системи доставки інформації, за яку потрібно платити гроші, не доступні для академічної спільноти. Як результат, науковці та дослідники часто змушені подорожувати до інших країн для того, щоб проводити свої дослідження чи сподіватися на інформацію, що доступна у друкованому вигляді. Більше того, вони не мають змоги поділитися власними роботами з світовою науковою спільнотою, тому не є конкурентоздатними на міжнародному рівні. Університети та професійні бібліотекарі визнають, що існує необхідність в

оцифруванні матеріалів, в покращанні комп'ютерних систем та глобального доступу до баз даних з усіх галузей знань.

Українські університети розуміють необхідність участі у цьому новому цифровому світі, і, в силу їх ролі у суспільстві, мають повноваження бути лідерами в цьому процесі. Зараз настав час для українських університетів та бібліотек взяти на себе ініціювати інтеграцію наукової спільноти країни в світову. Саме цією національною необхідністю і було викликано виникнення проекту ELibUkr.

Зміцнення системи освіти в Україні

Молода українська демократія стикається з багатьма викликами, які потребують іншого бачення, компромісів та готовності приймати складні рішення. Доступ до глобальної інформації сприятиме стабілізації політичного та економічного середовища та зміцнить демократію і головні права та свободи людини.

Зміцнення системи освіти в Україні, інтеграція освіти, досліджень та інновацій в культуру є ключовими завданнями для майбутнього розвитку та стабільності в країні, а також спроможності країни бути конкурентною на міжнародній арені. Досягнення та інновації в науці є вирішальними, якщо Україна хоче досягнути національної економічної конкурентноздатності. Відповідальність за зміцнення системи освіти потрібно розподілити між науковцями, урядом та приватним сектором. Якщо кожен із них зробить значний вклад, то всі будуть мати з цього користь.

Україна, підписавши Болонську Декларацію, погодилася приєднатися до реформ у вищій освіті, створити стандарти та забезпечити якість освіти, що відповідають європейським. Ця Декларація визнає, що доступ до глобальної інформації є одним із ключових інструментів для досягнення якості освітніх програм та покращання цих програм через міжорганізаційну співпрацю.

У своєму зверненні до нації у липні 2010 року, Президент Віктор Янукович визнав, що доступ до електронних бібліотек є одним з пріоритетних напрямків у країні. Це публічне визнання такої необхідності є добрим знаком для майбутнього. Керівництво ELibUkr планує проведення зустрічей з урядовцями Міністерства освіти та науки, Адміністрації Президента для того, щоб пропагувати залучення урядових ресурсів для проекту та/ або університетів-учасників.

Опис проекту

Єдиний портал доступу до Світових баз даних

Портал ELibUkr - це система, яка забезпечує електронними ресурсами та послугами для групи наукових бібліотек України. ELibUkr надає доступ до найавторитетніших світових наукових ресурсів та забезпечує обмін знаннями між українськими вченими та світовою академічною спільнотою через інституційні репозитарії - електронні архіви університетів. ELibUkr забезпечує двонаправлену систему обміну науковою інформацією і, таким чином, сприяють реформуванню наукової комунікації в Україні. З одного боку, навчальні заклади України, учені, дослідники, професори та студенти отримують доступ до провідних наукових реферативних та повнотекстових баз даних з усіх галузей знань, що сприяє використанню цих ресурсів у навчальному процесі та наукових дослідженнях. Це є як передплачені ресурси, так і ресурси у відкритому доступі. З іншого боку, на базі через портал ELibUkr надається доступ до інституційних репозитаріїв (електронних архівів) університетів, де кожен науковець університету може розмістити свої роботи для вільного доступу до них усіх зацікавлених у цілому світі. Для вчених, чиї наукові інституції не підтримують власного електронного архіву, через портал ELibUkr організований міжінституційний репозитарій ELibUkr-OA.

Ефективність діяльності Проекту

ELibUkr створено для ефективного використання фінансових, матеріальних та трудових ресурсів окремої бібліотеки-учасниці проекту та заохотити бібліотекарів інших бібліотек, а також всю українську наукову спільноту до спільної роботи та узгоджених дій. Система базується на єдиному

сервері, розміщеному в Національному університеті «Києво-Могилянська академія». Сервер містить єдиний набір веб-сторінок – портал ELibUkr, який спільно використовують всі бібліотеки-учасники. Цей підхід зменшує дублювання зусиль та робіт для кожного університету, створюючи та підтримуючи цим комплексну бібліотечну інформаційно-технологічну інфраструктуру.

Тренінги

Навчання та проведення тренінгів для користувачів є важливою частиною Проекту. Сьогоднішні бібліотечно-інформаційні системи, які базуються на інтернет-технологіях є потужними та комплексними, але не завжди простими у користуванні. Не вміння користуватися ресурсом, правильно створити пошуковий запит може стати перешкодою для того, щоб користувач отримав потрібну інформацію. Саме тому користувачі потребують тренінгів у користуванні базами даних. Такі тренінги мають проводитися тренерами-бібліотекарями, які фахово пояснять студентам та викладачам, як швидко та просто знайти та отримати необхідну інформацію. Саме тому проектом передбачалася розробка тренінгових програм, як для кінцевих користувачів ресурсів (як користуватися базами даних, як знайти необхідну інформацію), так і для бібліотекарів-тренерів (як проводити тренінги для користувачів, як організувати роботу з електронними ресурсами). Підготовка певної кількості тренерів передбачає, що вони зможуть підготувати інших тренерів у своїх бібліотеках-учасниках проекту та інших бібліотеках України.

Бібліотечні Центри знань

Усвідомлюючи зміну ролі бібліотек і бібліотекарів, проект ELibUkr створив Бібліотечні центри знань, де бібліотекарі виконують активну та значиму роль в консультуванні користувачів, які шукають інформацію, що розміщена в електронних базах даних. Зважаючи на важливість ролі інформаційного обміну, проект ELibUkr також визнав важливість використання наукової інформації в бізнесі та промисловості. Інформація, дослідження і технології ведуть до успіху в економіці. Саме тому проект підтримує створення двох Прикладних центрів знань: у Києво-Могилянській бізнес школі, з акцентом на питаннях управління та у Донецькому національному технічному університеті, з акцентом на співпраці університет-виробництво.

Національні потреби у неупередженій світовій інформації

Зважаючи на потреби українських науковців, студентів та громадян країни у науковій світовій інформації і був створений Проект Електронна бібліотека України, щоб Україна могла стати конкурентоздатною у глобальному світі знань та інновацій двадцять першого століття. Місія проекту – створити систему з сильною, центральною інфраструктурою та забезпечити доступ до світової цифрової інформації для українських університетів та наукових бібліотек. Управління проектом сфокусоване на зміні ролі бібліотек і бібліотекарів в ері електронних комунікацій та на ролі світової інформації як життєво важливого ресурсу знань для кожної країни у світі.

Фінансування першого року діяльності Проекту

Проект ELibUkr розпочався в січні 2009 року завдяки значному однорічному грантові від USAID для Києво-Могилянської фундації в Америці, з фінансуванням та іншими внесками Фундації, кожного університету-учасника, різних корпорацій, включаючи компанію Крафт-Україна, Дрегон Кепітал та інших. Спочатку було залучено три бібліотеки, пізніше протягом грантового періоду приєдналися ще чотири. Грантом було фінансовано сервер, програмне забезпечення для сервера, заробітна платня для співробітників, які впроваджували систему та веб-сторінки, витрати на тренінги, передплату ряду наукових баз даних. А також, і це може бути найважливішим, було визначено таку структуру управління, яка дозволяє і заохочує бібліотекарів адміністраторів університетів працювати разом.

Цілі, які успішно досягнуті на першому році діяльності Проекту

ELibUkr - безумовно успішний проект. Протягом першого року діяльності проекту було встановлено все необхідне обладнання та програмне забезпечення, технічна команда створила

дизайн та запровадила портал проекту. Для студентів та викладачів університетів-учасників стало доступно більше передплатних бази даних (в основному, англomовні бази даних) і використання цих ресурсів зростає щомісяця. Також через загальний портал проекту для користувачів було визначено і розміщено матеріали відкритого доступу (близько 50 баз даних). Тренінги із користування базами даних, що були проведені протягом першого року діяльності Проекту, надали можливість і бібліотекарям, і користувачам ефективніше використовувати доступні ресурси. Враховуючи складність і різноманіття інформації, абсолютно необхідно продовжувати навчання користувачів працювати із електронними ресурсами. І, врешті, було розвинуто культуру співпраці та спільної роботи в бібліотеках України. Це надасть можливість розвивати нові сторони співпраці в майбутньому.

Завдання проекту

Завдання першого року проекту ELibUkr: створити і реалізувати систему ELibUkr та просувати її використання; сприяти співробітництву між науковими інституціями та спільнотами, що провадять практичну діяльність; підвищити рівень науки і викладання в університетах, а також підвищити якість та суспільну користь поширення наукових досліджень та знань; підвищити взаємодію між міжнародними та українськими науковцями, студентами та практиками; допомогти в сприянні науковим дослідженням у певних галузях науки та застосуванні їх у практиці; демонструвати значення ELibUkr, як ефективної та життєздатної системи.

Учасники проекту

Перші три учасники

Бібліотека **Національного університету «Києво-Могилянська академія»** є прогресивним сучасним бібліотечним центром. Друкована колекція бібліотеки повністю представлена через електронний каталог, який доступний в мережі інтернет 24 години на добу, 7 днів на тиждень. Окрім того, що автоматизовано всі бібліотечні процеси, і кожен з бібліотекарів на своєму робочому місці працює за комп'ютером, бібліотека має достатню кількість комп'ютерів у публічному доступі. Бібліотека надає доступ до великої колекції відкритих електронних ресурсів та, хоча і лімітованої, але значної кількості передплатених баз даних. Директор бібліотеки є кваліфікованим професіоналом високого рівня, вона відвідала багато закордонних бібліотек, серед них бібліотека Йельського університету. В бібліотеці також працюють кваліфіковані бібліотекарі та фахівці з інформаційних технологій.

У структурі бібліотеки Києво-Могилянської академії працює Американська бібліотека, яка є публічною. Користувачами цієї бібліотеки є не лише студенти та викладачі НаУКМА, а й інших університетів, науковці, фахівці-практики і звичайні громадяни. Всі вони можуть також скористатися ресурсами, які надаються через проект ELibUkr. Робота із розширення та розвитку електронної колекції була і залишається пріоритетом для бібліотеки НаУКМА. Бібліотека Києво-Могилянської академії була першою, яка приєдналася до консорціуму і займає лідируюче положення у проекті. Вона також є першою із чотирьох основних бібліотек України, які приєдналися до проекту Світової цифрової бібліотеки у 2010 році. Києво-Могилянська академія була заснована у 1615 році, після закриття та складних історичних подій була відновлена у 1992 році як університет, який впроваджує реформи та світові освітні стандарти.

Два інших університети, бібліотеки яких серед трьох перших учасників консорціуму ELibUkr, історично були одними із основних українських університетів. Це Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича та Харківський національний університет імені Василя Каразіна. Бібліотеки цих університетів мають підтримку своїх ректорів у питаннях розвитку бібліотеки як інформаційного центру. Ці бібліотеки також мають електронні каталоги представлені в інтернет та надають доступ своїм користувачам до електронних ресурсів, як відкритого доступу, так і певної кількості передплатених баз даних. Всі три університети вдосконалили інтернет зв'язок. Всі три бібліотеки мали директорів, які повністю підтримували необхідність проекту ELibUkr. З такою групою найбільш прогресивних та активних бібліотек, з командою бібліотекарів та фахівців в галузі управління та інформаційних технологій проект зміг успішно стартувати.

Заснований у 1875 році **Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича** є лідером серед закладів вищої освіти в південно-західній Україні. Бібліотека заснована раніше, ніж університет, у 1852 році, як публічна і була включена в структуру університету після його відкриття. В університеті вивчаються та проводяться дослідження із усіх основних галузей знань, зокрема інновації в галузі фізики та інших науках. Частиною гранту, який був наданий місту Чернівці ЮНЕСКО, було прокладання оптичних інтернет каналів високої швидкості поміж всіма корпусами університету.

Харківський національний університет імені Василя Каразіна є одним із провідних університетів України, як і раніше Радянського Союзу та Російської імперії. Він заснований у 1805 році. Сьогодні університет має 20 наукових шкіл та 125 департаментів, в яких вивчається та досліджується 61 предметна галузь. В університеті також діє три дослідницьких інститути (астрономії, ботаніки та хімії). В університеті навчається 15 000 студентів бакалаврату та 500 магістрів. В університеті працює понад 308 докторів наук та 800 кандидатів наук, серед професорів, які працюють за сумісництвом – 15 академіків та членів-кореспондентів Національної академії наук України.

Чотири учасники, що приєдналися до проекту ELibUkr

Протягом першого року діяльності проекту ELibUkr до нього приєдналися ще чотири університети: Донецький національний технічний університет, Волинський національний університет імені Лесі Українки, Сумський державний університет та Українська академія банківської справи

Донецький національний технічний університет є найбільшим та найстарішим закладом вищої освіти на Донбасі. Він був заснований у 1921 році. Зараз у ньому навчається 23,000 студентів за 60 спеціальностями. Серед викладачів університету 28 членів та академіків різних інженерних академій. Університет розвиває програми співпраці «університет-бізнес-уряд» та має найбільшу наукову бібліотеку в регіоні, яка активно працює з електронними ресурсами.

Волинський національний університет імені Лесі Українки заснований у 1940 році. В університеті працює 21 наукова школа, 41 навчально-наукових та 15 науково-дослідних лабораторій; 703 викладачі, серед яких 437 докторів та кандидатів наук. За підтримки українського уряду у 1990 роках університет побудував нове приміщення бібліотеки та придбав для нього нове обладнання. Директор та працівники бібліотеки розуміють важливість доступу своїх користувачів до електронних ресурсів через проект ELibUkr.

Сумський державний університет заснований у 1977 році. Університет має 33 наукові підрозділи, серед яких 2 науково-дослідні інститути, 12 науково-дослідних центри, 26 проблемних науково-дослідних лабораторій та одна міжгалузева науково-дослідна лабораторія. В університеті проводяться наукові дослідження з різних галузей знань: фізики, математики, інформатики та механіки деформованого тіла, машинобудування та технологій, економіки, медичних наук, соціальних та гуманітарних наук. Університет розвиває міжнародні програми, понад 400 студентів щорічно навчаються закордоном.

Українська академія банківської справи заснована у 1996 році. Цей навчальний заклад знаходиться у системі Національного банку України. Він готує спеціалістів високого рівня для фінансової та банківської системи. Академія має три факультети: Факультет банківських технологій, Обліково-фінансовий факультет та юридичний факультет. У 2009 році відбулося відкриття нового приміщення бібліотеки, яка оснащена найновішим обладнанням, у публічному доступі знаходиться 400 комп'ютерів для роботи із електронним каталогом бібліотеки та електронними ресурсами.

Етапи проекту

Урочисте відкриття проекту ELibUkr 28-го січня 2009 року, Київ, Україна.

Урочисте відкриття проекту відвідали доктор Яніна Ярузельська (Janina Jaruzelski) – директор

Представництва Агентства США з міжнародного розвитку в Україні, Молдові та Білорусі, Посол США Уільям Тейлор (William Taylor), колишній посол США Уільям Міллер (William Miller), колишній посол України в США Борис Тарасюк, ректори та директори бібліотек Національного університету «Києво-Могилянська Академія», Харківського національного університету, Чернівецького національного університету, заступник міністра освіти та науки України Максим Стріха, учасники проекту з Норсвестернського університету, виконавча рада проекту та більше ста представників українських університетів, дослідних інститутів, корпорацій та кореспондентів. Також, була проведена прес-конференція, результатом якої стали численні публікації про проект в багатьох виданнях національного рівня. Церемонія відкриття відбувалась в стінах Наукової бібліотеки Національного університету «Києво-могилянська академія».

Проведення круглого столу та семінару, 29-30 січня 2009 року.

30 січня 2009 року відбулася зустріч зацікавлених сторін проекту ELibUkr. Також було проведено семінар для більше ніж ста учасників-представників бібліотек, Української бібліотечної асоціації, фондаций, українських та іноземних ІТ компаній та корпорацій. Корпорації були представлені найвідомішими технологічними компаніями, серед яких були IBM, HP, та Microsoft. Серед інших компаній були представлені Крафт Україна (Kraft Ukraine) та Дрегон Кепітал (Dragon Capital). Також, присутніми були представники організацій, які працюють з електронними ресурсами такі, як eIFL, Informatio-Consortium, EBSCO та інші.

Формування складу Наглядової ради, Виконавчої ради та Дорадчої ради.

Наглядова рада проекту (рада директорів) - орган, який визначає та затверджує основну стратегію втілення та розвитку проекту; назначає Виконавчу Раду та здійснює контроль за її діяльністю, в т.ч. затверджує звіт Виконавчої ради і кошторис проекту, забезпечує координацію між усіма учасниками та донорами проекту. Юридично відповідає перед законом. До Наглядової ради входять: Вільям Грін Міллер (William Green Miller) – колишній посол США в Україні; В'ячеслав Брюховецький – почесний президент Національного університету «Києво-Могилянська Академія»; Марта Фаріон (Marta Farion) - президент Києво-Могилянської Фундації Америки; Сергій Квіт – президент Національного університету «Києво-Могилянська Академія»; Віль Бакіров – ректор Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна; Степан Мельничук – ректор Чернівецького національного університету; Тетяна Ярошенко – віце-президент з ІТ та директор бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська Академія».

Виконавча Рада проекту здійснює оперативне адміністрування проекту; розробляє стратегічний та календарний план реалізації проекту; координує дії учасників проекту; розглядає і затверджує рекомендований список електронних ресурсів для розповсюдження; забезпечує всі необхідні господарчі та фінансові операції; веде документацію (поточну та звітну) проекту; організує проведення колективних та публічних заходів проекту; проводить підбір та попередні переговори з постачальниками електронних ресурсів. Членами виконавчої ради є: Тетяна Ярошенко виконавчий директор – віце-президент з ІТ та директор бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська Академія»; Оксана Бруй, виконавчий координатор – заступник директора бібліотеки НаУКМА з автоматизації; Оксана Ханас, фінансовий менеджер – бухгалтер Києво-Могилянської Фундації Америки; Олександр Костюк, технічний директор – директор Інноваційного центру інформаційних технологій НаУКМА; Олексій Васильєв, експерт з технічних питань – президент української асоціації «Інформатіо-консорціум»; Девід Бішоп (David Bishop), консультант з питань координації технічних, інформаційних та бібліотечних аспектів – почесний директор бібліотеки Норсвестернського університету; Олег Шилук, член Виконавчої ради – заступник директора бібліотеки Чернівецького національного університету; Ірина Журавльова член Виконавчої ради – директор бібліотеки Харківського національного університету; Тетяна Чорна, член Виконавчої ради – завідувача відділом наукової бібліотеки НаУКМА.

Дорадча Рада проекту здійснює експертизу окремих напрямів проекту та надає консультації. Членами Дорадчої ради є: Олеся Архипська - Директор з інформаційно-комунікаційної діяльності Міжнародного Фонду «Відродження» (Україна); Адріана Пілецька-Декайло – Директор підрозділу впровадження інтегрованих бібліотечних систем, компанія Ex Libris, Північна Америка; Крістофер Фіцджеральд - Радник з питань преси, культури та освіти Посольства США в Україні; Моріс Фрідман - Президент Американської Бібліотечної Асоціації (2002-2003); Богдан Кантор – Фахівець з інформаційних технологій, Бібліотека Конгресу США; Рімма Куприте – Директор міжнародного консорціуму

eIFL.net ; Уляна Мазуркевич – Президент Комісії з прав людини в Україні, Філадельфія, США; Енн Окерсон - Заступник директора Бібліотеки Йельського університету; Олександр Орехов - Керівник департаменту, Microsoft Україна; Валентина Пашкова - Президент Української Бібліотечної Асоціації (1995-2001, 2006-2009) ; Майкл Раднор - Центр технологій та інноваційного менеджменту університету Нортвестерн ; Борис Тарасюк – Колишній міністр міжнародних відносин, голова парламентського комітету з європейської інтеграції ; Михайло Волинець – Депутат Верховної Ради України ; Морган Вільямс - Президент американсько-української бізнес-ради.

Підготовка протоколу та договору про членство в проєкті ELibUkr

Підготовлено та представлено на підпис всім членам проєкту ELibUkr Договір та Протокол, які забезпечують уніфіковані критерії для членства в Консорціумі. У договорі присутні наступні вимоги: готовність співробітників бібліотеки до роботи в Консорціумі; виділення повної ставки для координатора електронної бібліотеки; наявність належної кількості комп'ютерів в загальному використанні пропорційно до кількості студентів університету; використання електронних ресурсів; використання електронних ресурсів відкритого доступу; передплата хоча б однієї платної бази даних; підписання договору ректором університету.

Розробка стратегічного плану роботи та управління, завдань та обов'язків, впровадження та контролю.

Робочий план складається з покрокових завдань: перевірка можливостей та потреб кожної з бібліотек-учасниць проєкту з технічних питань, персоналу, очікуваних результатів від участі в проєкті, необхідних ресурсів, потреб в навчанні бібліотекарів та користувачів, необхідності проведення семінарів та конференцій, можливості запровадження Центру Знань. Наступним кроком була оцінка технічних потреб та прийняття рішення з придбання та встановлення серверу та необхідного апаратного й програмного забезпечення для організації централізованого доступу до ресурсів та послуг проєкту. Паралельно з цим розпочато переговори з провайдерами баз даних для отримання знижки для Консорціуму. Розроблено робочий розклад з навчання, встановлення центрального обладнання, укладення договорів з провайдерами електронних ресурсів, організації Центрів Знань та узгодження всіх цих завдань. Завершення кожного кроку підтверджувалось всіма учасниками Консорціуму за допомогою електронної пошти. Запуск центрального порталу з доступом до електронних ресурсів та сповіщення університетської громади. Продовження роботи над розширенням, подальшими навчаннями та переговорами з провайдерами. Наглядова рада затвердила детальний опис ролей та обов'язків, а детальні щомісячні звіти надавались директору Виконавчої ради та голові Наглядової ради.

Розширення Консорціуму ELibUkr новими бібліотеками протягом року (до 7 учасників).

На початку проєкту Консорціум ELibUkr складався з трьох бібліотек університетів України: Національного університету «Києво-Могилянська Академія», Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна та Чернівецького національного університету. Ці три бібліотеки були відібрані відповідно до наступних критеріїв: високий рівень підтримки проєкту з боку директорів бібліотек та персоналу, підписання зобов'язань президентами (ректорами) університетів, наявність комп'ютерів та доступу до інтернет, підтвердження можливостей по формуванню Центрів Знань для навчання бібліотекарів та користувачів, забезпеченість технічним персоналом, використання щонайменше однієї платною та безкоштовних баз даних, а також, зобов'язання по їх використанню в майбутньому. Метою першого року проєкту було включення трьох університетів. Але важливість та значимість проєкту була швидко усвідомлена університетами по всій країні, і багато університетів виявили бажання приєднатись до проєкту. Незважаючи на фінансові обмеження по наданню доступу до електронних ресурсів іншим користувачам, до Консорціуму було включено ще чотирьох учасників. Новими учасниками Консорціуму стали наступні бібліотеки: Донецького національного технічного університету, Волинського національного університету ім. Л. Українки, Української академії банківської справи (м. Суми), Сумського державного університету. Це швидке розширення ілюструє, що початкова ідея широкого залучення учасників на рівні всієї країни була правильним рішенням та є наглядним підтвердженням розуміння на національному рівні потреби забезпечення бібліотек доступом до електронних ресурсів світової наукової інформації. І це ще раз доводить, що просто наявність

комп'ютерів та інтернету не є достатньою для приєднання України до світових інформаційних ресурсів, а також, означає, що доступ до глобальних баз даних, які забезпечують науковою та дослідницькою інформацією, є важливим.

Придбання та встановлення потужного сервера, апаратного та програмного забезпечення та розробка і впровадження порталу ELibUkr. <http://www.elibukr.org/>.

Після інтенсивного обговорення з технічними експертами, які спеціалізуються в області бібліотечних комунікацій, та з урахуванням розвитку проекту, було придбано та встановлено накопичувач HP Storageworks MSA 2000Fc з об'ємом 2,4 ТБ, серверну стійку, де можуть розміститись до 8 повнорозмірних серверів в спеціальних відсіках, обладнаних вентиляторами та мережевими розетками, лезовий сервер з програмним забезпеченням для віртуалізації та інше апаратне й програмне забезпечення. Центральний портал було спроектовано для відображення систематичного каталогу електронних ресурсів, забезпечення доступу до платних ресурсів і ресурсів вільного доступу, підтримки соціальної мережі, міждисциплінарного репозитарію та можливостями пошуку. Більше того, портал забезпечує доступ з єдиною реєстрацією користувача, централізованою базою користувачів, управлінням ліцензованими БД, авторизацією користувачів та можливостями віддаленого доступу до ресурсів. Окрім того, центральний портал включає можливості каталогізації та використанню українських цифрових репозитаріїв.

Доступ до 39 передплатених (22 через Проект) та 49 баз даних відкритого доступу для учасників Проекту.

Найважливіша та найбільш популярна база даних серед усіх учасників Проекту, була база даних EBSCO. Було передплатено та надавався доступ до 12 основних тематичних баз даних EBSCO, які включають понад 7000 журналів та публікацій. Серед них бази даних: Academic Search Complete, Business Source Complete, ERIC, GreenFILE, Health Source - Consumer Edition, Health Source: Nursing/Academic Edition, Library, Information Science & Technology Abstracts, MasterFILE Premier, MEDLINE, Newspaper Source, Regional Business News, Research Starters - Sociology. Ґрунтуючись на статистичних даних отриманих через портал ELibUkr, Academic Search Complete, найцінніша, найповніша, багатогалузева наукова світова база даних, була найпопулярнішою серед користувачів. Також проектом були передплатені та надані у доступ для українських користувачів електронні журнали видавництва Springer, Oxford University Press, Emerald, Institute of Physics та ін. Окремо варто відзначити базу даних, яка є головною для української правничої спільноти і, до якої надається доступ через портал проекту – це LexisNexis® Academic. Відсутність цієї бази в правничих школах була серйозною перешкодою для досліджень, наукових робіт та підготовки судових справ. Тепер є можливість доступу до бази даних LexisNexis® Academic в Україні через Наукову бібліотеку Національного університету «Києво-могилянська академія» та проект ELibUkr. Загалом Проектом було передплатено 22 бази даних, ще 17 баз даних були передплатені університетами-учасниками eLibUkr. Також через портал ELibUkr організовано доступ до 49 баз даних відкритого доступу, які містять якісну наукову інформацію.

Створення Центрів знань у бібліотеках кожного з університетів-учасників, для надання допомоги та проведення тренінгів із користування електронною інформацією.

У кожній бібліотеці-учаснику ELibUkr було призначено координатора проекту. Серед інших обов'язків, координатор також виконує роль керівника Центру знань в бібліотеці. Першим таким Центр знань почав працювати в Науковій бібліотеці Національного університету «Києво-Могилянська академія». Майже одночасно такий Центр було започатковано і у Харківському національному університеті. Протягом року Центри знань були відкриті в усіх бібліотеках консорціуму. Центр знань є більше, ніж кафедра за, якою працює бібліотекар, надаючи довіки по користуванню електронними ресурсами, це- центр тренінгів для користувачів та бібліотекарів, людські ресурси для допомоги у пошуку джерел та специфічної інформації, точка співпраці між бібліотекою та науковцями університету, департаментами та іншими університетами, ресурс для сторонніх користувачів, які приходять до бібліотеки, щоб отримати необхідну специфічну

інформацію. Проект ELibUkr проголошує ідею відкритості університетських бібліотек для викладачів та студентів з інших університетів та організацій, а також інших громадян. Це змінило попередній шлях проведення наукових досліджень, де роль бібліотеки та бібліотекаря була обмежена лише збиранням, охороною та збереженням інформації.

Створення Прикладних центрів знань в Києво-Могилянській бізнес школі та Донецькому національному технічному університеті.

Прикладні центри знань було відкрито за підтримки Центру технологій та інноваційного менеджменту Норсвестерн університету. Центри засновано для того, щоб надати можливість, стимулювати та фокусувати на використанні електронних бібліотек, поглибити дослідження та спеціалізацію, покращати корпоративну співпрацю, підтримати та залучити неакадемічну спільноту до університетських програм. Уряд та бізнес мають можливість отримати користь від добре навчених кадрів, які отримали управлінські навички та дослідити ринок, інформацію про який можна отримати через електронні інформаційні ресурси. Університети можуть бути каталізаторами таких змін. Завданням таких центрів є розвинути прикладне користування знаннями, електронним доступом до глобальної інформації та мереж у спеціалізованих галузях таких, як охорона здоров'я та медицина, бізнес та менеджмент, право, вибрані аспекти інженерії (наприклад, енергетика, водокористування, перевезення і т.п.), соціальні науки та гуманітарні науки. Перший такий Прикладний центр знань було започатковано у Києво-Могилянській бізнес школі. Слухачі та викладачі Школи відвідали семінари за участі міжнародних експертів у Києві та за кордоном. У квітні 2010 року в Норсвестерн університеті було проведено семінар. В програмі семінару були виступи в університеті та візити до корпорацій, які підтримують університети у різних дослідженнях та управлінні тренінговими програмами. Також у червні 2010 року на Факультеті економіки Донецького національного технічного університету було проведено конференцію, в якій брали участь викладачі та представники різних компаній Донбаського регіону та країни загалом. За умови подальшого фінансування та підтримки від уряду, Донецький національний технічний університет може стати лідером регіону у співпраці університет-бізнес-уряд.

Проведення 280 регіональних та інституційних семінарів та тренінгів (з січня 2009 по квітень 2010 рік) та дві головні конференції.

За короткий період (15 місяців), крім того, що створено повноцінну центральну технічну, організаційну та управлінську інфраструктуру проекту, надано доступ до передплатних та відкритих ресурсів, баз даних, також зроблено важливі кроки у навчанні та інформуванні користувачів і бібліотекарів, щодо роботи із електронними ресурсами. Семінари та тренінгові програми включали в себе основну інформацію про глобальні інформаційні ресурси, про статус таких ресурсів у бібліотеках України, про зміну ролі бібліотеки і бібліотекаря, як посередників у розповсюдженні інформації та активних помічників для користувачів, про цілі та роль проекту Електронної бібліотеки України, що пропонує проект, як приєднатися до ELibUkr (технічні, людські ресурси, підтримка університету і т.п.) і спеціальний тренінг щодо доступу до баз даних через портал ELibUkr. Перша конференція була проведена у Науковій бібліотеці Національного університету «Києво-Могилянська академія» в січні 2009 року. У цій конференції взяли участь понад сто директорів бібліотек, лідери Української бібліотечної асоціації, представники Міністерства освіти та науки України, провідних компаній в галузі інформаційних технологій та провайдери баз даних. У жовтні 2009 року проект ELibUkr був спонсором проведення головної конференції в Національному університеті ім. І. Франка у Львові. Протягом першого року діяльності проекту організовано 280 тренінгів, круглих столів, семінарів та конференцій.

Представлення проекту Електронна бібліотека України на міжнародних конференціях.

Конференція Головної Асамблеї eIFL.net в Александрії (Єгипет, листопад 2009); Міжнародний семінар "Open Access: Maximising Research Quality and Impact" (Санкт-Петербург, Росія, листопад 2009); Міжнародний семінар «Open Access: Maximising Research Quality and Impact» (Рига, Латвія, жовтень, 2009); Міжнародний Форум «Проблеми розвитку інформаційного суспільства», що відбувся в жовтні 2009 року в Бібліотеці Національного університету ім. І. Франка (Львів, жовтень 2009); Міжнародна науково-практична конференція "Бібліотеки вищих навчальних закладів України на шляху до

світового інформаційного простору" (Харків, травень 2010); 17-а Міжнародна конференція "Крим-2010: Бібліотеки та інформаційні ресурси в сучасному світі науки, культури, освіти та бізнесу" (м.Судак, АР Крим, червень 2010); участь у засіданні проекту World Digital Library (Бібліотека Конгресу США, Вашингтон, США, червень, 2010)

Важливі досягнення проекту

- Створено консорціум університетських бібліотек з трьох перших учасників: Національного університету «Києво-Могилянська академія», Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича та Харківського національного університету імені В. Каразіна. До консорціуму приєдналося ще чотири учасники: Донецький національний технічний університет, Волинський національний університет імені Лесі Українки, Сумський державний університет та Українська академія банківської справи. Зараз консорціум налічує сім учасників. Розроблено умови участі у консорціумі та угоду щодо приєднання до консорціуму.
- Визначено та створено технічну інфраструктуру та систему управління консорціумом. Створено та запущено портал ELibUkr <http://www.elibukr.org/> як сервіс єдиної точки доступу до ресурсів проекту. Загалом організовано доступ до 39 передплатених та 49 баз даних відкритого доступу. Можна відмітити стійке зростання кількості баз даних, до яких надавався доступ: передплатені бази даних – від 17 до 39, бази даних відкритого доступу – від 20 до 49.
- Розроблено програму тренгів, семінарів та конференцій «Тренінги для тренерів» та «Тренінги для користувачів». Загалом проведено близько 280 таких заходів.
- Надано доступ до баз даних для 95 129 студентів університетів-учасників ELibUkr. Загальна кількість студентів, які мають доступ до баз даних від початку проекту зростає з 39 164 до 95 129 (на 142.9%). І хоча сумарний рівень використання баз даних студентами зріс з 3 478 до 6 301 користувача щотижня (на 86 %), але загальний відсотковий рівень використання студентами щотижня баз даних зменшився з 9% до 6,6 % (тобто на 2,4 %).
- Надано доступ до баз даних для 9 028 професорів. На початку проекту доступ до баз даних мали 2 832 професори, 659 (23 %) яких використовували щотижня бази даних. На період звітування кількість професорів, які мають доступ до баз даних збільшилась до 9 028 (на 219 %). Сумарний рівень використання баз даних професорами зріс з 659 до 2 903 користувача щотижня (на 340 %), а загальний відсотковий рівень використання баз даних професорами щотижня зріс з 23% до 32 % (тобто на 9 %).
- В бібліотеці кожного із університетів-учасників створено Центр знань для допомоги та навчання користувачів. Статистика показує високу зацікавленість в тренінгових програмах бібліотечарів, тренерів та користувачів. Від січня 2009 року до 31 березня 2010 року проведено близько 280 науково-практичних конференцій, семінарів та тренінгів. Хоча зростання кількості тренінгів загалом викликало зростання користувачів баз даних, однак певні категорії користувачів (такі, як студенти та сторонні користувачі) показують незначне зростання в одних показниках (загальна кількість користувачів баз даних) і, навіть зниження в інших (щотижневе використання баз даних). Саме тому є потреба розробити більш доступні та прості для сприйняття тренінгові програми, які будуть сфокусовані більше на студентах.
- Створення Прикладних центрів знань у Києво-Могилянській бізнес-школі та Донецькому національному технічному університеті. Прикладні центри знань були введені до проекту за допомогою Центру технологій та інноваційного менеджменту університету Нортвестерн. Центри започатковано для створення складової, яка б стимулювала і була сфокусована на використанні електронних ресурсів, поглибленні наукових досліджень та спеціалізації університетів, залученні неакадемічної спільноти до університетських програм та розвитку проектів міжнародного співробітництва
- Основні заходи із популяризації проекту ELibUkr: супроводження п'ятиденного Семінару із інновацій та підприємництва в університеті Нортвестерн за СТІМ програмою для керівників

українські компанії, як частина ініціативи Прикладних центрів знань; презентація проекту на «Глобальній конференції з вищої освіти» у Вашингтоні, США (Квіт С.М., президент НаУКМА); презентація ELibUkr на Міжнародному форумі «Проблеми розвитку інформаційного суспільства» у Львові; закладено основу для співпраці з університетськими бібліотеками Польщі (Варшавського університету, Варшавського університету технологій, Університету ім. Адама Міцкевича в Познані, Технічного університету Познані); налагоджено співпрацю з Українською бібліотечною асоціацією, іншими професійними бібліотечними спільнотами та університетськими бібліотеками.

Виклики проекту

Перед проектом постала велика кількість викликів, включно із нестачею поінформованості українського уряду про важливість проекту, обмеженим фінансуванням університетів, глобальною економічною кризою, політичними змінами в Україні та недостатністю часу, який необхідно для поширення загальної поінформованості про проект ELibUkr і що він пропонує.

Потреба в підтримці від українського уряду

Хоча бібліотекарі українських університетів, вчені, студенти та дослідники визнали термінову потребу країни у доступі до цифрової світової інформації та потребу ділитися власними знаннями, інформацією та науковими здобутками із зовнішнім світом, однак не помітно, що їх стурбованість з приводу інформаційної наукової ізоляції в Україні поділяє український уряд. Оскільки університети в Україні функціонують, в основному, на кошти, надані урядом, то вкрай важливим є розуміння урядом важливості доступу до глобальної інформації та надання засобів доступу до цієї інформації. На сьогоднішній день, такої фінансової підтримки від уряду не було. У результаті, більшість бібліотек мають обмежений доступ до світових наукових баз даних. Ті ж бібліотеки, яким вдалося знайти кошти на оплату декількох баз даних, могли це зробити тільки за позабюджетні кошти. Ці фінансові труднощі посилюються глобальною економічною кризою, яка обмежує і без того не великі можливості вузів отримати державну чи приватну фінансову підтримку.

Труднощі також обумовлені безперервними політичними змінами в країні. Керівництво ELibUkr зустрічалось з міністром освіти, прем'єр-міністром і головою парламентського комітету з питань освіти та отримали усну підтримку Проекту. Тепер, після виборів у 2010 році, призначено новий уряд, тому, щоб заручитися і отримати державну підтримку Проекту, треба почати все спочатку. Необхідно налагоджувати нові контакти і та презентувати Проект і його значення для нових людей. Ця робота буде ропочата в найближчому майбутньому.

Ціна баз даних

Інша проблема полягає в високій вартості баз даних. Базы даних є задорогими для університетських бібліотек, але оскільки в Україні немає великої конкуренції серед постачальників баз даних, то бібліотеки не мають великого вибору. Також проблемою є постійне зростання ціни за користування базами даних. В середньому, щороку ціни зростають на 10%. Забезпечити фінансування для покриття збільшення витрат на передплату баз даних є проблемою для всіх бібліотек, і особливо для бібліотек в Україні.

Наявність комп'ютерів

Абсолютно очевидно, що, для доступу до баз даних, користувачів необхідно забезпечити комп'ютерами, з яких це можна було б зробити. ELibUkr передбачає обов'язкову наявність комп'ютерів у публічному доступі. Хоча з плином часу надання комп'ютерів у публічний доступ стане меншою проблемою для бібліотек, тому що все більше людей матимуть і працюватимуть із власними ноутбуками, на даний час, щоб проект міг досягти успіху, комп'ютери повинні бути у публічному доступі і в бібліотеках, і на території університетів-учасників в достатній кількості. Це передбачає додаткову купівлю комп'ютерів і меблів та надання приміщення для їх розміщення. Існують також витрати, пов'язані з підтримкою технічної інфраструктури, що є необхідною для ефективного функціонування комп'ютерів. Навіть тоді, коли більшість користувачів

прицюватимуть із власними комп'ютерами, будуть витрати на підтримку систем аутентифікації та авторизації, які будуть надавати підтримку віддаленого доступу при збереженні цілісності локальних мереж. Постачання комп'ютерів у бібліотеки, не є завданням Проекту. Бібліотеки повинні це зробити самостійно, за рахунок університетів, інших програм та спонсорів.

Необхідність в підвищенні рівня інформованості

Очевидно, що одного року не достатньо для інформування всіх потенційних користувачів про діяльність Проекту, його ресурси (баз даних) та послуги. Це видно із статистичних даних, зібраних у ході реалізації проекту: використання бази даних серед викладачів збільшується більш швидкими темпами, ніж використання серед студентів. Статистичні дані також показали низький рівень використання бази даних широкою громадськістю. Більшість студентів інших університетів, державних службовців та інших представників громадськості, до цих пір не знають про наявність електронних інформаційних ресурсів і як їх можна використовувати. Треба налагоджувати більш ефективні зв'язки з громадськістю та вести просвітницькі кампанії, необхідно пояснити переваги і заохувати використання баз даних. Важливе значення для досягнення цієї мети має участь преси і засобів масової інформації.

Обмежене володіння англійською мовою

На сам кінець, існують труднощі, пов'язані з обмеженим знанням англійської мови як науковцями, так і широкою громадськістю. Реальність є такою, що більшість західних баз даних містять матеріали переважно англійською мовою, оскільки мова міжнародної наукової комунікації є англійська. Є дві речі, які з часом можуть зменшити цю проблему. Перше це широке поширення вільної програми Google Translate, яка швидко і легко робить переклад з англійської на українську мову. Блоки тексту або цілі веб- сторінки можуть бути перекладені в лічені секунди. І хоча переклад не є досконалим, він досить непоганий, щоб той, хто не володіє англійською мовою, отримав уявлення про що говориться в тексті. Друге, надихає той факт, що в школах України викладається англійська мова. З часом це дасть більшу кількість студентів, які зможуть вільно працювати з англійською мовою. За останні кілька років кількість молодих людей, що вивчають англійську значно зросла.

Висновок

ELibUkr виконав завдання, які були поставлені перед ним у перший рік дії проекту та збудував міцну основу для розширення консорціуму і стійкості його в майбутньому. Створено бібліотечний консорціум, який на початку складався з трьох, а потім - семи бібліотек. В дію введено центральний портал ELibUkr, який надає користувачам широкий спектр ресурсів та послуг. Через нього організовано доступ до значної кількості передплатених та баз даних відкритого доступу. Була розроблена і реалізована широка програма підготовки тренерів та навчання користувачів. В бібліотеках всіх університетів-учасників були створені Центри знань для допомоги студентам та викладачам у користуванні електронними ресурсами. Також було створено два прототипи Прикладних центрів знань.

Українські університети вважають доступ до глобальних цифрових ресурсів пріоритетним напрямком і підтримують розвиток та розширення проекту ELibUkr. Для досягнення цього керівництво проекту шукатиме підтримку в міжнародних фундаціях та приватному секторі, продовжувати роботу з українським урядом.

Проект ELibUkr буде й надалі заохочуватиме партнерів, які можуть принести додаткову користь проекту в цілому. Усвідомлюючи та пам'ятаючи про це, виконавчий директор та члени ради проекту проводять переговори з програмою Бібліоміст в Україні, яка фінансована Фундацією Біла та Мелінди Гейтц та управляється Радою Міжнародних досліджень та обміну (IREX). ELibUkr може проводити тренінги, а Бібліоміст забезпечувати обладнанням для тренінгів та інтернет-доступом. Між двома проектами існує взаємна успішна співпраця. Також передбачається співпраця з іншими фінансованими програмами.

Зараз в Україні критичний період в її переході до демократичної системи урядування. Доступ до неупередженої глобальної інформації є критично важливим і необхідним, якщо Україна рухається вперед в цьому напрямку. Не можна недооцінювати важливість відкритої інформації в розвитку демократичних інституцій та сталому економічному розвитку. Досягнення першого року діяльності проекту є міцною основою для загальнонаціонального розповсюдження проекту, тому надзвичайно важливо отримати фінансову підтримку для майбутнього розвитку проекту.

Завдяки спільним зусиллям, керівництво ElibUkr ефективно працювало з урядом, громадянськими установами, а також з науковими і діловими колами для того, щоб задовольнити потребам України в доступі до глобальної інформації. Цей документ відображає основну діяльність та досягнення проекту ElibUkr протягом одного року його діяльності.

ДОДАТКИ

- ДОДАТОК 1** Хронологічний перелік подій
- ДОДАТОК 2** Індикатори прогресу
- ДОДАТОК 3** Загальний стан прогресу проекту
- ДОДАТОК 4** Фінансування проекту
- ДОДАТОК 5** Управління проектом

Додаток 1

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПЕРЕЛІК ПОДІЙ

1. 25 листопада, 2009 Визначення перших трьох університетів-партнерів і підтвердження від них про участь в Проекті.
2. 26 січня, 2009 Офіційне відкриття проекту «Електронна бібліотека України» в Києві, прес-конференція за участі посла США В. Тейлора, колишнього посла США В. Міллера, Директора Агенції США з міжнародного співробітництва (USAID) в Україні, Молдові та Білорусі, членів українського парламенту, заступника міністра освіти, ректорів трьох університетів-учасників проекту, директорів бібліотек, представників бізнесу та громадськості.
3. 26 січня, 2009 Перша зустріч Наглядової Ради Проекту.
4. 27 січня, 2009 Перша зустріч Виконавчої Ради Проекту. Робоча зустріч з університетами-учасниками.
5. 28 січня, 2009 Перший день конференції для бібліотекарів, представників університетів та бізнесу щодо доступу до електронних академічних та дослідницьких ресурсів через проект ELibUkr/
6. 28 січня, 2009 Зустріч американської та української команди проекту з бібліотекою, ІТ спеціалістами в Харківському національному університеті.
7. 5-22 лютого, 2009 Сплата та підключення перших баз даних.
8. 10 лютого, 2009 Визначення процесу домовленостей щодо передплати баз даних з провайдерами.
9. 25 лютого, 2009 Реєстрація Проекту в Міністерстві фінансів.
10. 25 лютого, 2009 Визначення специфікацій для центрального сервера.
11. Лютий, 2009 Визначення початкового плану дій.
12. Лютий, 2009 Повідомлення про зацікавленість та наміри приєднання до проекту від Донецького національного технічного університету. Компанія «Крафт Україна» виступає як ключовий бізнес-партнер.
13. 3 березня, 2009 Семінар-тренінг "Електронні ресурси для гуманітаріїв" - Національний університет «Києво-Могилянська академія»
14. 3-6 березня, 2009 Участь голови Елібукр Проекту в Конференції по співпраці між університетами та бізнесом, сонсором якої був Ахметов в

Донецьку та визнання Донецького Технічного університету як майбутнього партнера в проєкті.

15. 6 березня, 2009 Візит президента компанії Крафт-фудз Україна до Норфвєстернського університету, включаючи його лекцію по співпраці університетів з бізнесом та зустріч пов'язану з створенням Прикладного центру знань в Україні.
16. 10 березня, 2009 Презентація проєкту ELibUkr в межах Програми візиту бібліотекарів країн СНД до Наукової бібліотеки НАУКМА, організованої Російською державною бібліотекою спільно з Міждержавним фондом гуманітарного співробітництва - Національний університет «Києво-Могилянська академія».
17. 12 березня, 2009 Презентація проєкту на Вченій раді університету - Чернівецький національний університет
18. 16-20 березня, 2009 Підготовка семінару для створення Прикладного центру знань в ДонНТУ та визначення корпоративної участі між Норсверстернським університетом та ДонНТУ.
19. 24 березня, 2009 Презентація проєкту на семінарі «Електронні ресурси в сучасній бібліотеці» для працівників Наукової бібліотеки ЧНУ - Чернівецький національний університет
20. 26 березня, 2009 Презентація проєкту заступникам деканів з наукової роботи - Чернівецький національний університет
21. 26 березня, 2009 Сплата та реєстрація баз даних EBSCO для Чернівецького національного університету.
22. 27 березня, 2009 Передплата сервісу A-Z EBSCO для Чернівецького та Харківського національних університетів
23. 31 березня, 2009 Презентація проєкту ELibUkr на засіданні Студентської Бібліотечної ради (45 осіб). Присутні голови студентських наукових товариств усіх факультетів і студентських рад - Харківський національний університет.
24. 1 квітня, 2009 Інформативно-консультативне заняття «Електронні ресурси: доступ та використання» на біологічному факультеті - Чернівецький національний університет
25. 4 квітня- 3 травня, 2009 Тестовий доступ до 5 економічних баз даних GALE - світового лідера видавництва електронних ресурсів: Business and Company Resource Center; The Economist Historical Archive (1843-2003); General BusinessFile ASAP; Small Business Resource Center; RDS Business Suite - Всі університети-учасники
26. 6 квітня, 2009 Інформативно-консультативне заняття «Електронні ресурси: доступ та використання» на хімічному факультеті - Чернівецький національний університет.

27. 8 квітня, 2009 Презентація проекту ELibUkr на засіданні правління Студентського наукового товариства (25 осіб). - Харківський національний університет.
28. 8 квітня, 2009 Семінар-тренінг "Відкритий доступ до наукової інформації: створення репозитаріїв та журналів відкритого доступу" - Донецький національний технічний університет (потенційний учасник, подана заявка на участь у проекті).
29. 9 квітня, 2009 Введення в дію сервісу A-Z в Чернівецькому національному університеті.
30. 9 квітня, 2009 Інформативно-консультативне заняття «Електронні ресурси: доступ та використання» на факультеті прикладної математики - Чернівецький національний університет
31. 10 квітня 2009 Інформативно-консультативне заняття «Електронні ресурси: доступ та використання» на філософсько-теологічному факультеті - Чернівецький національний університет.
32. 10 квітня-1- травня Тестовий доступ до електронної бібліотеки видань ООО Директмедиа Паблішинг – Университетская библиотека. Бібліотека містить як художню, так і наукову літературу, довідники, словники, енциклопедії, ілюстровані видання з мистецтва німецькою, англійською та російською мовами. У Бібліотеці зібрані гуманітарні та економічні освітні ресурси. Всі університети-учасники проекту
33. 12 квітня 2009 Інформативно-консультативне заняття «Електронні ресурси: доступ та використання» на економічному факультеті - Чернівецький національний університет
34. 13 квітня 2009 Інформативно-консультативне заняття «Електронні ресурси: доступ та використання» на факультеті історії, політології та міжнародних відносин. Чернівецький національний університет.
35. 15 квітня 2009 Тренінг для викладачів та студентів економічного факультету з користування базами даних. Чернівецький національний університет.
36. 16 квітня 2009 Передплата бази даних Oxford University Press journals для Національного університету «Києво-Могилянська академія»
37. 21-24 квітня 2009 Презентація проекту на «Глобальній конференції з вищої освіти» У Вашингтоні, США (Квіт С.М., президент НаУКМА).
38. 22 квітня 2009 Презентація проекту ELibUkr на V Благодійній кампанії випускників НаУКМА Національний університет «Києво-Могилянська академія».

39. 26 квітня 2009 Презентація проекту на семінарі бібліотечних працівників Чернівецького обласного методичного об'єднання бібліотек вузів III-IV рівня акредитації. Чернівецький національний університет.
40. 28 квітня 2009 Передплата бази даних Наука-онлайн (Eastview) для всіх університетів-учасників проекту. Всі університети-учасники проекту.
41. 29 квітня 2009 Презентація проекту ELibUkr на семінарі-практикумі „Школа методиста” для фахівців бібліотек вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації м. Харкова (31 особа). Харківський національний університет.
42. 4-7 травня 2009 Візит Координатора проекту в Україні Бруй Оксани до Норсвестерн університету. Проведено зустрічі з провідними фахівцями бібліотеки щодо організації роботи з електронними ресурсами, електронних бібліотек та архівів, роботою в консорціумі тощо. Норсвестерн університет (Evanston, IL, USA).
43. 5 травня 2009 Візит до Норсвестерн університету, презентація для викладачів, адміністрації та студентів від президента компанії Крафт Україна.
44. 10 травня–10 червня 2009 Тестовий доступ до Business Insights – інтерактивної системи звітів десятима мовами за галузями промисловості та бізнесу. Всі університети-учасники проекту.
45. 10 травня–10 червня 2009 Тестовий доступ до MarketLine – аналітичної бази даних бізнес-інформації з усього світу про компанії, галузі промисловості та країни. Всі університети-учасники проекту
46. 10 травня–10 червня 2009 Тестовий доступ до McGraw-Hill's AccessEngineering – надає доступ до видань з різних галузей прикладних наук: біомедицини, хімії, комунікацій, електрики, енергетики, навколишнього середовища, промисловості, механіки, нанотехнологій, оптики. Всі університети-учасники проекту
47. 10 травня–10 червня 2009 Тестовий доступ до McGraw-Hill's AccessScience (McGraw-Hill Encyclopedia of Science & Technology) – доступ до більше ніж 8 500 статей з археології, астрономії, біомедицини, хімії, математики, медицини, фізики. Видання McGraw-Hill Encyclopedia of Science & Technology – це понад 110 000 визначень наукових та технічних термінів, 15 000 ілюстрацій та графіків, більше ніж 2 000 біографій вчених усього світу. Всі університети-учасники проекту.
48. 10 травня–9 липня 2009 Тестовий доступ до Oxford English Dictionary. Всі університети-учасники проекту.
49. 10 травня–9 липня 2009 Тестовий доступ до Royal Society of Chemistry databases – доступ до 6 (із 8) баз даних, які відображають хімічні дослідження: Analytical Abstracts, Catalysts & Catalysed Reactions, Chemical Hazards Industry, Laboratory Hazards Bulletin, Methods Organic

Synthesis, Natural Product Updates. Всі університети-учасники проекту.

50. 10 травня–10 червня 2009 Тестовий доступ до SCOPUS – доступ до найбільшої в світі бібліографічної бази даних (36 млн. записів) видавництва Елзевір. Всі університети-учасники проекту.
51. 12 травня, 2009 Фінальний етап планування щодо створення прикладного центру знань у ДонНТУ.
52. 18 травня, 2009 Обговорення проекту ELibUkr на засіданні ректорату Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (40 осіб. – проректори, декани факультетів, директори Науково-дослідних інститутів, керівники інших структурних підрозділів університету). Харківський національний університет
53. 19-21 травня, 2009 Презентація проекту ELibUkr на щорічній Міжнародній науково-практичній конференції на тему «Діяльність бібліотек вищих навчальних закладів у світлі модернізації вищої освіти». У роботі конференції взяли участь понад 190 осіб – керівники та фахівці бібліотек університетських з різних регіонів України, представники провідних видавництв, установ, фірм та організацій України, Польщі, США, які співпрацюють з бібліотеками. Севастопольський національний технічний університет.
54. 25 травня, 2009 Тренінг із використання та практичного застосування електронних баз даних при написанні наукової роботи з соціальної роботи. Тренінг проведено у Школі охорони здоров'я НаУКМА для магістрів за спеціальністю Соціальна робота. Національний університет «Кієво-Могилянська академія»
55. 25-28 травня, 2009 Візит експертів проекту із Норсвестерн університету Девіда Бішопа та Стю Бейкера до НаУКМА. Зустрічі із IT спеціалістами, які працюють в проекті. Під час візиту поведені зустрічі із вирішення питань: Створення порталу проекту ; Сервер, програмне забезпечення, мережа, які використовуватимуть ви для порталу проекту ; Створення системи бекапів. ; Програмне забезпечення для управління та доступу до ресурсів проекту ; Аутентифікація користувачів на порталі проекту. Національний університет «Кієво-Могилянська академія»
56. 10-20 травня, 2009 Створення угоди та програми для семінару та Центру прикладних знань про співпрацю Університети-Бізнес з Донецьким технічним університетом за участі інших університетських консорціумів та бізнес об'єктів.
57. 28 травня, 2009 Презентація проекту ELibUkr на засіданні Координаційної Ради та Ради директорів наукових бібліотек Прикордонного білорусько-російсько українського консорціуму класичних університетів (присутні директора та їх заступники з міст: Харків, м. Луганськ, м. Донецьк, м. Гомель, м. Белгород, м. Вороніж та м. Гельсінкі (Фінляндія). (55 осіб). Харківський національний університет.

58. Травень, 2009 Придбання центрального сервера, початок інсталяції.
59. 1-14 червня, 2009 Два доктори наук з Києво-Могилянської школи журналістики проводили дисертаційне дослідження в бібліотеці норфвестерн університету, та надалі заснували міжнародну співпрацю з університетами США і з міжнародними професійними організаціями. Брала участь у міжнародній конвенції журналістів, що проходила в Чикаго. Цей візит став можливим завдяки підтримці з боку Фонду Ріната Ахметова "Развиток України" та Києво-Могилянської фундації в Америці.
60. 5 червня 2009 Тренінг із використання та практичного застосування електронних баз даних при написанні наукової роботи з медицини. Тренінг проведено у Школі охорони здоров'я НаУКМА для магістрів за спеціальністю Соціальна робота та Менеджмент в охороні здоров'я. Національний університет «Києво-Могилянська академія».
61. 9 червня 2009 Презентація проекту ElibUkr 16 Міжнародній Конференції «Крим 2009» – Бібліотеки та інформаційні ресурси у сучасному світі науки, культури, освіти та бізнесу (Судак, Автономна республіка Крим, Україна) (80 осіб). Національний університет «Києво-Могилянська академія»
62. 10 червня 2009 Презентація проекту на засіданні Бібліотечної Ради (25 осіб., науковці та викладачі, представники усіх факультетів університету). Харківський національний університет.
63. 15 червня 2009 Звіт за назвою "Технологічна оцінка для Проекту електронна бібліотека України", що був створений командою ІТ спеціалістів з Норфвестерн університету з позитивною оцінкою інфраструктури, співробітників, інформаційного планування, функціональних вимог, аналізу платформи, дизайну порталу та його розвитку, зовнішнього та внутрішнього тестування та обслуговування..
64. 16 червня 2009 Тренінг для Координатора проекту в Україні та Координатора проекту в НаУКМА з адміністрування Joomla CMS, на якому створена веб-сторінка проекту. Національний університет «Києво-Могилянська академія»
65. 8 червня 2009 Донецький національний технічний університет офіційно приєднався до проекту і підписав Декларацію про приєднання.
66. 19 червня 2009 Презентація проекту ElibUkr на нараді директорів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації м. Харкова (32 особи). Харківський національний університет.
67. 22 червня 2009 Введення в дію сервісу A-Z в Харківському національному університеті.
68. 22 червня 2009 Засідання робочої групи із розробки порталу проекту. Національний університет «Києво-Могилянська академія».

69. 27 червня 2009
 Передплата аналітичної бази даних Passport GMID від англійської компанії Euromonitor для Харківського та чернівецького національних університетів.

70. Червень, 2009
 Семінар для інформаційних координаторів від кожного підрозділу Донецького Національного технічного університету, який розкриває тему використання передплачених ресурсів та ресурсів у відкритому доступі, відображення цих ресурсів на веб-сторінках університету, відображенню на бібліотечному веб-сайті посилань на електронні ресурси корисних для кожного з підрозділів..

71. 4-8 червня, 2009
 Центр прикладних знань, що ініційований проектом ELibUkr, підтримав проведення семінару, який відбувся в Донецькому національному технічному університеті у співпраці з Норфвестерн СТИМ та ДонТНУ, включав формування основи для центру академічної/дослідницької/бізнес співпраці. У семінарі брали участь 28 членів української бізнес спільноти, 21 представника з різних департаментів Донецького національного технічного університету, Києво-Могилянської бізнес школи та Норфвестерн університету..

72. 7 липня, 2009
 Семінар із створення Центру прикладних знань Донецький національний технічний університет

73. 27 липня, 2009
 ІТ співробники проекту ELibUkr створили звіт та робочий план щодо інсталяції програм EZ Proxy, D-Space and Shibboleth для аутентифікації користувачів.

74. 12- 17 серпня, 2009
 П'ятиденний візит підготовленого в рамках ініціативи Центру прикладних знань для інноваційного спеціалізованого навчання за СТИМ програмою Норсвестренського університету для керівників українських компаній в якій взяли участь дванадцять керівників малих та середніх компаній. В ході візиту особлива увага приділялась питанню співпраці та інформаційного обміну в галузі управління ростом та інноваційними технологіями. Серед американських компаній приймали участь Illinois Tool Works, Kraft, C-Sam, VitaCyte, Zizzle, Rockwell Automation, IBM, Skidmore, Owings & Merrill, Northwestern Kellogg School of Management та McCormick Northwestern University School of Engineering.

75. 25 серпня, 2009
 Інформаційне заняття для зав. кафедрами хімічного факультету, їх заступників та провідних спеціалістів щодо роботи із інституційним репозитарієм університету. Харківський національний університет.

76. 28 серпня, 2009
 Презентація проекту ELibUkr, його ресурсів та послуг на засіданні кафедри біології у НаУКМА. Національний університет «Києво-Могилянська академія».

77. 28 серпня, 2009 Презентація проекту ELibUkr, його ресурсів та послуг на засіданні викладачів Школи охорони громадського здоров'я у НаУКМА. Національний університет «Києво-Могилянська академія».
78. 31 серпня, 2009 Презентація проекту ELibUkr, його ресурсів та послуг на засіданнях кафедр НаУКМА. Національний університет «Києво-Могилянська академія»
79. 1-15 вересня, 2009 Презентація проекту ELibUkr, його ресурсів та послуг на засіданнях кафедр НаУКМА. Національний університет «Києво-Могилянська академія»
80. 1 вересня-15 жовтня, 2009 Тестовий доступ до ресурсів проекту MUSE. Всі університети-учасники проекту.
81. 1 вересня-30 жовтня, 2009 Семінари із користування е-ресурсами для студентів НаУКМА (50 семінарів).
82. 1 вересня-30 жовтня, 2009 Інформаційні заняття для першокурсників факультетів: геолого-географічного, екологічного, економічного, комп'ютерних наук, медичного, механіко-математичного, міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, психології, соціологічного, філософського (всього – 35 занять)– Харківський національний університет
83. 1 вересня-15 листопада Інформаційні заняття та консультації з архівування для викладачів та науковців хімічного, історичного, механіко-математичного, радіофізичного, психологічного факультетів, для працівників бібліотеки (всього – 7 занять) - Харківський національний університет.
84. 1-30 вересня, 2009 Інформаційні заняття «Бібліотека вищого навчального закладу – ресурси для освіти та науки» - Чернівецький національний університет.
85. 1 вересня-15 листопада Індивідуальні консультації із користування базами даних для членів Ради молодих вчених ДонНТУ та відповідальних за користування ЕР факультетів: Радіотехнічного, Комп'ютерних технологій і автоматики, Електротехнічного, Фізико-металургійного – Донецький національний технічний університет..
86. 1-30 вересня, 2009 Тестовий доступ до Reference Online Data Base для всіх університетів-учасників проекту.
87. 15 вересня, 2009 Презентація для викладачів «Відкриті архіви в системі інформаційних ресурсів» Чернівецький національний університет.
88. 17 вересня, 2009 Доповідь про передплачені та тестові електронні ресурси на засіданні Науково-технічної ради ДонНТУ.

89. 20-25 вересня, 2009
Візит до університетських бібліотек Польщі з метою обміну досвідом роботи з електронними ресурсами та зустрічі із постачальниками наукових баз даних. Під час візиту відбулися зустрічі із директорами, їх заступниками та провідними фахівцями бібліотек: Варшавського університету, Варшавського університету технологій, Університету ім. Адама Міцкевича в Познані, Технічного університету Познані. Також пройшли зустрічі із президентом Познанської фундації наукових бібліотек. Під час зустрічей обговорювалися питання загальної організації роботи бібліотек та, зокрема, роботи з електронними ресурсами, співпраця польських бібліотек в консорціумах та міжнародна співпраця. Окрім того відбулися презентації електронних продуктів компанії Thomson Reuters та баз даних та послуг, які надає компанія ABE Marketing. У поїзді брали участь: Тетяна Ярошенко – Виконавчий директор ELibUkr, Оксана Бруй – Координатор ELibUkr в Україні та Ірина Журавльова – Координатор ELibUkr в Харківському національному університеті.
90. 1-30 жовтня, 2009
Тестовий доступ до ProQuest databases: ABI/INFORM Global, ProQuest Computing, ProQuest Science Journals, ProQuest Telecommunications для всіх університетів-учасників проекту
91. 1 жовтня, 2009
Виступ на засіданні Ради молодих вчених ДонНТУ про ELibUkr, його ресурси та послуги - Донецький національний технічний університет..
92. 7-9 жовтня, 2009
Презентація проекту ELibUkr на Міжнародному Форумі «Проблеми розвитку інформаційного суспільства» у Львові.
93. 8 жовтня, 2009
Щорічна конференція ELibUkr (більше 75 учасників), Львів.
94. 15 жовтня-10 листопада
Тестовий доступ до "Academic Literature Center" для всіх університетів-учасників проекту.
95. 15 жовтня-10 листопада
Тестовий доступ до LexisNexis для всіх університетів-учасників проекту.
96. 20 жовтня, 2009
Лекція, присвячена Тижню Відкритого доступу «Відкритий доступ – шлях до знань» - Донецький національний технічний університет
97. 15 жовтня, 2009
Презентація проекту на засіданні Вченої Ради університету Харківського національного університету.
98. 8 листопада-9 грудня
Тестовий доступ до електронної бібліотеки «Grebennikov» для всіх університетів-учасників проекту.
99. 8 листопада-31 грудня
Тестовий доступ до Eighteenth Century Collections Online від GALE для всіх університетів-учасників проекту.

100. 22 листопада-22 грудня Тестовий доступ до Ovid Databases: BIOSIS Previews, Derwent Biotechnology Abstract, Global Health, Health and Psychosocial Instruments для всіх університетів-учасників проекту.
101. 4 грудня, 2009 Семінар-тренінг для бібліотекарів «Бібліотека вищого навчального закладу – ресурси для освіти та науки». ЧНУ.
102. 5 грудня, 2009 Консультація щодо проекту НТБ і IP Дніпропетровському національному університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. ХНУ.
103. 5 грудня-15 березня, 2010 Тренінги із користування IP для викладачів мех.-математичного факультету та студентів університету. ХНУ.
104. 7 грудня, 2009 Семінар-тренінг для бібліотекарів «Passport GMID: Глобальна інформаційна база даних ринкової інформації». ЧНУ.
105. 15 грудня, 2009 Презентація ресурсів HINARY для відповідальних за роботу з електронними ресурсами на факультетах. ДонНТУ.
106. 15 грудня, 2009 Семінар-тренінг для викладачів географічного факультету «Бібліотека вищого навчального закладу – ресурси для освіти та науки». ЧНУ.
107. 16 грудня, 2009 Семінар-тренінг для викладачів географічного факультету «Бібліотека вищого навчального закладу – ресурси для освіти та науки» Тренінг «Використання ресурсів Електронної бібліотеки дисертацій РДБ». Українська академія банківської справи.
108. 19 грудня, 2009 Тренінг із користування електронними ресурсами для декана факультету комп'ютерних та інформаційних технологій. ДонНТУ.
109. 23 грудня, 2009 Семінар-тренінг для викладачів філологічного факультету «Бібліотека вищого навчального закладу – ресурси для освіти та науки». ДонНТУ.
110. 23 грудня, 2009 Тренінг із користування електронними ресурсами для професорів кафедри автоматики і телекомунікацій. ДонНТУ.
111. 1 січня-28 лютого, 2010 Індивідуальні консультації із користування базами даних (18). НаУКМА.
112. 1 січня-28 лютого, 2010 Індивідуальні консультації із користування базами даних (22). Українська академія банківської справи.
113. 5 січня, 2010 Передплата ProQuest Dissertations & Theses для ДонНТУ.
114. 5 січня, 2010 Семінар-тренінг для викладачів хімічного факультету «Бібліотека вищого навчального закладу – ресурси для освіти та науки». ЧНУ.

115. 15 січня, 2010 Консультація щодо початку робіт з IP для працівників бібліотеки Національної юридичної академії імені Ярослава Мудрого. ХНУ
116. 15 січня, 2010 Семінар-тренінг «Використання е-ресурсів EBSCO при організації науково-інформаційних досліджень». ЧНУ.
117. 19 січня, 2010 Сумський державний університет офіційно приєднався до Проекту і підписав Декларацію про приєднання.
118. 19 січня, 2010 Українська академія банківської справи офіційно приєдналася до Проекту і підписав Декларацію про приєднання..
119. 19 січня, 2010 Семінар-тренінг із використання баз даних: Oxford, Wiley/Blackwell and American Institute of Physics. НаУКМА.
120. 19 січня, 2010 Семінар-тренінг із використання баз даних в Сумському державному університеті.
121. 20 січня, 2010 Консультація адміністратора IP ХНУ щодо робіт з IP для працівників БелГУ (Белгород, Росія).
122. 20 січня, 2010 Семінар-тренінг із використання баз даних Royal Society of Chemistry. НаУКМА.
123. 20 січня, 2010 Волинський національний університет офіційно приєднався до Проекту і підписав Декларацію про приєднання.
124. 21 січня, 2010 Презентація тестового доступу Institut of Physics journals для директорів та методистів університетів Харкова. ХНУ.
125. 21 січня, 2010 Тренінг для аспірантів та викладачів із користування базами даних. ХНУ.
126. 23 січня, 2010 Передача Харківського телебачення «Акценти», присвячена 205-річчю університету і бібліотеки. Зустріч ректора університету В. Бакірова з губернатором Харківської області А. Аваковим (2005 –лютий 2010 рр). Розповідь ректора ХНУ про роботу бібліотеки, проект ELibUkr і доступ до баз даних
127. 26 січня, 2010 Тренінг із користування IP НаУКМА – eKMAIR (Electronic Kyiv Mohyla Institutional Repository). НаУКМА.
128. 27 січня, 2010 Семінар “Інформаційні ресурси для науки та освіти” . НаУКМА.
129. 28 січня, 2010 Тренінг для аспірантів та студентів із користування базами даних. ХНУ.

130. 2 лютого, 2010 Передплата журналів Oxford University Press для НаУКМА, ХНУ та ЧНУ.
131. 5 лютого, 2010 Семінар-тренінг «Доступ до повнотекстових баз даних EBSCO». УАБС.
132. 8 лютого, 2010 Семінар-тренінг для викладачів математичного факультету «Бібліотека вищого навчального закладу – ресурси для освіти та науки». ЧНУ.
133. 8 лютого, 2010 Семінар-тренінг для викладачів педагогічного факультету «Бібліотека вищого навчального закладу – ресурси для освіти та науки». ЧНУ.
134. 8 лютого, 2010 Тренінг для аспірантів історичного факультету із користування базами даних. ХНУ.
135. 9 лютого, 2010 Семінар-тренінг для викладачів факультету іноземних мов «Бібліотека вищого навчального закладу – ресурси для освіти та науки». ЧНУ.
136. 10 лютого, 2010 Семінар-тренінг для викладачів факультету комп'ютерних наук «Бібліотека вищого навчального закладу – ресурси для освіти та науки». ЧНУ.
137. 10 лютого, 2010 Індивідуальні консультації із користування базами даних. СумДУ.
138. 11 лютого, 2010 Виступ на Вченій раді університету «Стан та перспективи розвитку інформаційного забезпечення наукової діяльності університету та проект ELibUkr». СумДУ.
139. 11 лютого, 2010 Тренінг для аспірантів та викладачів із користування базами даних. ХНУ.
140. 15 лютого, 2010 Тренінг для аспірантів та викладачів із користування базами даних Семінар-тренінг для аспірантів та здобувачів «Використання електронних ресурсів для проведення реферативного та повнотекстового пошуку». ДонНТУ.
141. 15 лютого, 2010 Семінар-тренінг для заступників деканів з наукової роботи «Відкритий доступ до знань та роль бібліотек». ХНУ.
142. 16 лютого, 2010 Презентація проекту ELibUkr для адміністрації Волинського національного університету.
143. 17 лютого, 2010 Презентація проекту ELibUkr для Вченої ради Волинського національного університету.
144. 22 лютого, 2010 Індивідуальні консультації із користування базами даних. СумДУ.

145. 25 лютого, 2010 Семінар-тренінг із користування е-ресурсами та IP ХНУ - eKhNUIR (Electronic Kharkiv National University Institutional Repository). ХНУ.
146. 25 лютого, 2010 Семінар-тренінг із Reference Management Software в НаУКМА.
147. 25 лютого, 2010 Індивідуальні консультації із самоархівування в ХНУ.
148. 25 лютого, 2010 Семінар "Інституційний репозитарій УАБС: крок за кроком". УАБС.
149. 25 лютого, 2010 Презентація «ELibUkr - відкритий доступ до наукової інформації» - УАБС
150. 1 березня, 2010 Лекція із користування електронними ресурсами в ДонНТУ.
151. 4 березня, 2010 Індивідуальні консультації із користування базами даних. СумДУ.
152. 17 березня, 2010 Семінар із користування е-ресурсами та IP ХНУ - eKhNUIR (Electronic Kharkiv National University Institutional Repository). ХНУ.
153. 25 березня, 2010 Семінар "Фізичні інформаційні ресурси та університетський інституційний репозитарій". ХНУ.
154. 26 березня, 2010 "Інформаційні ресурси з економіки та менеджменту" - виступ в ДонНТУ.
155. 1 квітня, 2010 Передплата журналів IOPscience для ХНУ та ЧНУ.
156. 1 квітня, 2010 Передплата Lexis-Nexis для НаУКМА.
157. 1 квітня, 2010 Передплата Emerald Management Xtra для НаУКМА.
159. Грантовий період Тестовий доступ до 47 баз даних для всіх учасників проекту.
160. Грантовий період Більше 280 семінарів, тренінгів і консультацій із користування базами даних.

ДОДАТОК 2

ІНДИКАТОРИ ПРОГРЕСУ

Індикатори	Початковий рівень	Травень 2009	Серпень 2009	Листопад 2009	Березень 2010	Кінцевий рівень
(1) Запровадження проекту та налаштування (створення технічної інфраструктури, вибір інформаційних ресурсів, менеджмент)						
Кількість координаторів в чи інших осіб, задіяних в управлінні та впровадженні проекту	0	30	30	30	30	30
Кількість центральних серверів	0	1	1	1	1	1
Кількість спеціалістів IT	0	5	5	5	5	5
Удосконалення існуючих потужностей Інтернет	0	3	3	3	3	3
Кількість додаткових робочих станцій	0	90	90	323 (В бібліотеках 4 університетів, загальна кількість університетів в цих університетах, звідки можливий доступ до ресурсів проекту 4,991	654 В 7 університетських бібліотеках (6,127 загалом в університетах)	654 В 7 університетських бібліотеках (6,127 загалом в університетах)
Реєстрація проекту на державному рівні	0	2	2	2	2	2
(2) Використання електронних ресурсів, співробітництво між установами для підвищення загальної якості та ефективності наукових досліджень, навчання та розповсюдження знань						
Національний університет «Києво-Могилянська академія»	17 баз даних \$ 18,008	17 баз даних \$ 29,574	17 баз даних \$ 29,574	18 баз даних \$ 31,149	22 баз даних \$ 43,556	22 баз даних \$ 43,556
Чернівецький Національний університет ім. Федьковича	9 баз даних \$ 3,000	0	0	0	0	9 баз даних \$ 3,000
Харківський національний	14 баз даних	12 баз даних	12 баз даних	12 баз даних	15 баз даних	15 баз даних

університет ім. Каразіна	\$ 9,706	\$ 1,732	\$ 1,732	\$ 1,732	\$ 8,570	\$ 8,570
Донецький Національний Технічний університет	7 баз даних	0	14 баз даних \$ 2,357	14 баз даних \$ 2,357	19 баз даних \$ 11,937	19 баз даних \$ 11,937
Волинський Національний Університет	1 База даних	0	0	0	12 баз даних \$ 2,250	12 баз даних \$ 2,250
Сумський Державний університет	15 баз даних	0	0	0	19 баз даних \$ 14,630	19 баз даних \$ 14,630
Українська Академія Банківської Справи	11 баз даних	0	0	0	13 баз даних \$ 5,446	13 баз даних \$ 5,446
Внесок проекту у доступі до баз даних	0	8 баз даних \$ 41,561	19 баз даних \$ 108,528	20 баз даних \$ 109,518	22 баз даних \$ 120,000	22 баз даних \$ 120,000
Фінансування від Уряду України	0	Обіцяно внесок у 2010	Обіцяно внесок у 2010	Обіцяно внесок у 2010	Обіцяно внесок у 2010	Обіцяно внесок у 2010
Загальна кількість ліцензованих (передплатних) баз даних, доступних користувачам	17	21	21	24	39	39
Загальна кількість баз даних чи ресурсів вільного (безкоштовного) доступу	20	31	39	45	49	49
Кількість студентів, що отримують доступ до е-ресурсів проекту	39,164	44,300	55,926	55,926 (з урахуванням місячного карантину у ВНЗ)	95,129	95,129
Щотижнева середня кількість студентів, що отримують доступ до ресурсів	3,478	4,500	1,013	4,237	6,301	6,301
Кількість викладачів, що отримують доступ до е-ресурсів проекту	2,832	3,200	5,200	5,200	9,028	9,028 t
Щотижнева середня кількість викладачів, що отримують доступ до ресурсів	659	830	182	1,816	2,903	2,903

Кількість державних службовців, що отримують доступ до е-ресурсів проекту	0	2	2	2	44	44
Кількість інших сторонніх користувачів, що отримують доступ до е-ресурсів проекту	1,979	2,384	2,432	2,457	2,546	2,546
В т.ч. в середньому за тиждень	65	83	11	45	52	52
Загальна кількість користувачів ресурсів проекту	43,975	49,346	62,972	62,997	80,165	80,165
Кількість осіб, що взяли участь у тренінгах, що відбулися в межах проекту в НаУКМА	1200	1278	116	881	133	3,608
Кількість осіб, що взяли участь у тренінгах, що відбулися в межах проекту в ЧНУ ім. Федьковича	25	134	26	1,110	93	1,388
Кількість осіб, що взяли участь у тренінгах, що відбулися в межах проекту в ХНУ ім. Каразіна	60	102	52	1,630	68	1,912
Кількість осіб, що взяли участь у тренінгах, що відбулися в межах проекту в Донецькому НТУ	0	0	0	8	96	104
Кількість осіб, що взяли участь у тренінгах, що відбулися в межах проекту в СумДУ	-	-	-	-	61	61
Кількість осіб, що взяли участь у тренінгах, що відбулися в межах проекту в Академії Банківської Справи	-	-	-	-	104	104
(3) Активізація обміну інформацією та знаннями в Україні для підвищення якості наукової роботи та навчання, інтеграція українських вчених до світової академічної						

громади						
Кількість університетів-учасників проекту, що започаткували інституційні репозитарії (е-архіви для публікації наукових досліджень учених університету)	1	2	2	2	2	2
Кількість інших університетів України, що започаткували інституційні репозитарії (через популяризацію проекту)	0	0	5	6	7	7
Кількість студентів - користувачів інституційних репозитаріїв	39,164	44,300	55,926	55,926	95,129	95,129
Кількість викладачів - користувачів інституційних репозитаріїв	2,832	3,200	5,200	5,200	6,301	6,301
(4) Сприяння проведенню фундаментальних та прикладних наукових досліджень в конкретних галузях знань у відповідності з міжнародними стандартами через організацію доступу до е-ресурсів						
Кількість створених Центрів Прикладних Знань	0	1	2	2	2	7
Кількість стажувань за міжнародними обмінами	1	6	8	6	-	21
(5) Презентація проекту та його складових, його ефективність та розвиток						

Загальна кількість студентів, яких ознайомлено з проектом ELibUkr та перевагами участі у ньому	50	27,000	38,626	67,236	108,975	108,975
Загальна кількість викладачів, яких ознайомлено з проектом ELibUkr та перевагами участі у ньому	10	3,200	5,200	6,900	10,650	10,650
Загальна кількість представників університетських адміністрацій, яких ознайомлено з проектом ELibUkr та перевагами участі у ньому	10	82 - в університетах-учасниках проекту та 250 в інших ун-тах України	101 - в університетах-учасниках проекту та 264 в інших університетах України	101 - в університетах-учасниках проекту та 305 в інших ун-тах України	165 - в університетах-учасниках проекту та 328 в інших ун-тах України	165 - в університетах-учасниках проекту та 328 в інших ун-тах України

Додаткова інформація

Основні бази даних – ресурси проекту:

Повні тексти статей: EBSCO (14 баз даних), Emerald Management Extra, Oxford Journals Collection, SpringerLink's eJournal Collection, SpringerLink's eBook Collection, Passport GMID, IOPscience Journals, NAUKA online (East-View), Oxford Reference Online - Premium Collection, Russian Dissertation, A-to-Z (Service), Rubrykon Universal Encyclopedia, OARE, Grebennikon, Hinari, Lexis-Nexis Academic, ProQuest Dissertations & Theses, Royal Society of Chemistry, Zentralblatt MATH - ZMATH Online Databases, Leonorm-Inform, Liga-Zakon, PolPred, RZh VINITI, Russia National Bibliography (EastView), CUL (Centr Uchbovoi Literatury), Archive "Westnik Europy".
 ScienceDirect –доступний лише на рівні рефератів.

ДОДАТОК 3

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ПРОГРЕСУ ПРОЕКТУ

Компонента	Початковий рівень	Завдання	Досягнення
А. Центральна організаційна структура та управління	Нова ідея, організації не існує	- Обрано три університети для започаткування проекту; започатковано організацію. Після демонстрації концепції нові університети приєднуються до проекту - Розроблено управлінську та організаційну структуру - Створення організації з ефективним управлінням. - Публікації та просування Проекту - Збільшення кількості учасників. - Організація тренінгів, семінарів та конференцій.	- Виконано. Участь у проекті перших трьох університетів – Національний університет «Києво-Могилянська академія», Чернівецький національний університет, Харківський національний університет. Наразі до консорціуму ELibUkr долучилися ще чотири бібліотеки університетів: Донецький національний технічний університет, Волинський національний університет, Сумський державний університет, Національна академія банківської справи. - Виконано. Отримано схвалення проекту від уряду та звільнення від податків (на 1 квітня 2009). Визначені щорічні завдання. Розпочато реєстрацію ELibUkr як громадської організації. - Завдання виконано і триває процес вдосконалення. Визначено та постійно вдосконалюється управління (загальне та IT), відповідальність, види діяльності Проекту. - Завдання виконано і триває постійний процес. Обширні прес-огляди проекту, презентації проекту на міжнародних та українських конференціях, семінарах, міжнародних робочих візитах. - Завдання виконано і триває постійний процес. Консорціум збільшив кількість учасників з трьох – Національний університет «Києво-Могилянська академія», Чернівецький національний університет, Харківський національний університет - до семи. До проекту приєдналися: Донецький національний технічний університет, Волинський національний університет, Сумський державний університет, Національна академія банківської справи. - Завдання виконано і триває постійний процес. Протягом року проведено більше 250 тренінгів, семінарів та конференцій для бібліотекарів,

		7. Створення ефективного офісу проекту та залучення до роботи у проекті кращих фахівців.	викладачів, науковців, студентів. 7. Виконано. В кожній із семи бібліотек організовано робочі процеси, управління проектом, залучено ІТ та інформаційних спеціалістів та виділено спеціальне місце для їхньої роботи. Тривають постійні тренінги для працівників цих бібліотек, залучених до роботи з електронними ресурсами.
Компонента	Початковий рівень	Завдання	Досягнення
В. Технічна інфраструктура та доступ до електронної інформації.	Українські університети організовують доступ до невеликої кількості ресурсів відкритого доступу та здійснюють передплату поодиноких баз даних, оскільки для повноцінної передплати необхідних електронних ресурсів мають недостатнє фінансування і доступ до електронних ресурсів не закладено до бюджету університетів. Тому використання електронних ресурсів у більшості університетів є дуже обмеженим. У переважній більшості, бібліотекарі є достатньо поінформовані і компетентні у цих питаннях, однак взаємодія із професорсько-викладацьким	1. Визначення та організація доступу до основного ядра баз даних в трьох університетах. 2. Визначення та планування організації доступу до специфічних баз даних для кожного із університетів. 3. Організація доступу та міжуніверситетської мережі. 4. Розвиток веб-порталу як єдиної точки доступу до ресурсів Проекту.	1. Виконано. Визначено ядро необхідних ресурсів для трьох університетів. Передплачено та організовано доступ до основних баз даних та баз даних відкритого доступу. Проведено переговори з провайдерами про багаторічні ліцензії доступу та національні ліцензії, зокрема для баз даних EBSCO, одного із найбільших та найвагоміших світових провайдерів. 2. Виконано. Визначено спеціальні потреби у передплаті баз даних для кожного із університетів-учасників. Постійний процес для нових учасників. На визначення впливає галузь наукових досліджень та специфіка навчального процесу. Також визначено загальні інформаційні потреби. 3. Виконано. Налагоджено співпрацю, та взаємний обмін з усіма університетськими бібліотеками. Було розроблено стійку мережу університетів, яка працює на принципах взаємної допомоги та за спільними правилами, до якої виявляють бажання приєднатися інші наукові бібліотеки. Створено також ІТ мережу, її удосконалення для зручного користування знаходиться в процесі, ІТ команда проекту допомагає учасникам у вирішенні їхніх технічних потреб. 4. Виконано. Портал проекту (програмне забезпечення, персонал, робочий дизайн тощо) був запущений у жовтні 2009 року і відкритий для доступу користувачів. Проводиться централізований моніторинг статистичних показників роботи порталу через GoogleAnalytics. Впроваджено програму авторизованого віддаленого доступу до ресурсів

	складом є не регулярно і не систематичною. Не достатнє поширення ресурсів та передплата їх через університети. Лише незначна кількість університетів підтримують власні інституційні репозитарії (електронні архіви). Не достатнє поширення інформації серед інституцій.	5. Встановлення центрального сервера та підтримка системи 6. Організація доступу до передплачених баз даних та ресурсів відкритого доступу. 7. Створення кваліфікованої технічної команди. 8. Створення інституційних репозитаріїв та між-університетського доступу (репозитарії створено в 2 університетах та один між-інституційний репозитарій)	проекту для де-яких із учасників проекту (НаУКМА, ЧНУ), для решти учасників – система знаходиться в розробці. 5. Виконано. Придбано та встановлено центральний сервер із усім необхідним програмним забезпеченням. Відповідні програмні забезпечення введені в дію та постійно підтримуються в робочому стані. 6. Виконано. Організовано доступ до 39 передплатних та 49 баз даних відкритого доступу. 7. Виконано і постійно вдосконалюється. Було зібрано кваліфіковану ІТ команду, яка постійно співпрацює із професіоналами найвищого рівня із Нортвестерн університету. ІТ фахівцями було проведено встановлення всіх апаратних та програмних засобів та розроблено дизайн portalу. Проводиться постійна підтримка, сервіси надаються 24 години на добу, 7 днів на тиждень. 8. Виконано і постійно триває. Створено інституційні репозитарії в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» та Харківському національному університеті. В решті університетах-учасниках проводиться активна робота, щодо створення таких архівів. Через портал проекту також організовано доступ до між-інституційного репозитарію ELibUkr-OA для тих університетів, які не підтримують власні репозитарії.
Компонента	Початковий рівень	Завдання	Досягнення
С. Тренінгові та сервісні центри	Поодинокі тренги від eIFL та асоціації Інформатіо-Консорціум. В бібліотеках не існує організованих центрів знань щодо роботи з	1. Створення тренінгових бібліотечних центрів знань в трьох університетах-учасниках 2. Проведення не менше двох	1. Виконано та постійно вдосконалюється. Завдання перевиконано. Тренінгові центри організовано у всіх семи бібліотеках, які є учасниками проекту. Тренгові програми постійно розширюються та вдосконалюються. 2. Виконано. Завдання перевиконано. Загалом проведено понад 250

	електронними ресурсами.	тренінгів та одного семінару в кожному із університетів. 3. Створення тренінгових матеріалів та посібників.	конференцій, семінарів та тренінгів у всіх 7 університетах-учасниках. Включно з конференціями в Києві у січні 2009 та Львові у жовтні 2009. Конференції національного та міжнародного рівня із залученням до роботи бібліотекарів, провайдерів та інформаційних фахівців. 3. Виконано та постійно триває. Розроблено та поширено до вжитку у бібліотеках-учасниках проекту інструкції та посібники із управління та використання електронних ресурсів. Матеріали постійно поновлюються.
Компонента	Початковий рівень	Завдання	Досягнення
D. Планування та створення прикладних центрів знань (ПЦЗ).	Поодинокі стандартні викладання та дослідження з мінімальними зв'язками з іншими університетами, практиками та міжнародною співпрацею. Не існують прикладні центри знань.	1. Визначення та створення прикладних центрів знань не менше, ніж у двох університетах та визначення завдань відповідно до спеціалізації університетів. 2. Проведення не менше ніж одного семінару, щодо впровадження прикладного центру знань 3. Ініціація подій та проектів між університетами та практиками в певній галузі. 4. Зростання міжнародних контактів	1. Виконано. Перша модель ПЦЗ створено в Києво-Могилянській бізнес школі у галузі менеджменту. Налагоджено постійний зв'язок між Києво-Могилянською школою журналістики та Чернівецьким університетом. 2. Виконано. Проведено семінар щодо співпраці академічних дослідників та бізнесу у ДонНТУ у Липні 2009 р. Учасниками були представники як університетської спільноти, так і представники бізнесових компаній таких як KRAFT, Microsoft, IBM, HP та ін. 3. Виконано. Зустрічі з компаніями щодо участі спільних програмах між університетами та практиками протягом всього року (зокрема, Kraft, IBM, HP, Cargill, Siemens тощо). Пропозиції викликають зацікавленість у бізнес спільноти. Було висловлено готовність майбутньої підтримки від US-Ukraine Business Council. В наступному році планується розширити цю діяльність. 4. Виконано. проведено зустрічі з компанією Kraft , як в Україні, так і в США. В Донецьку започатковано співпрацю із

		компаніями Siemens та Cargill. Налагоджені контакти із US-Ukraine Business Council. Налагоджено та постійно підтримується взаємозв'язок між IT командами проекту в Україні та США. 2 журналісти практикувались в електронних дослідженнях в університеті Нортвестерн. Налагоджено зв'язок між IT спеціалістами та бібліотечними фахівцями ELibUkr та Нортвестерн університету. У жовтні 2009 року 12 президентів бізнесових компаній відвідали Нортвестерн університет. Колишній президент Американської бібліотечної асоціації відвідав щорічну конференцію ELibUkr у Львові у жовтні 2009 року.
	5. Зростання співпраці та взаємодії, а також їхнього впливу на викладання та дослідження, що базується на доступі до наукової інформації.	5. Виконано та постійно в процесі. Керівник ELibUkr відвідав та мав виступ на конференції із співпраці університетів та бізнесу, яка відбулася у Донецьку в 2009 році. Особливий акцент було зроблено на підготовці кваліфікованих експертів з інновацій. Донецькі компанії висловили інтерес у співпраці із компаніями із США через співпрацю університетів та бізнесу та інформаційних технологій. Результатом електронних досліджень в університеті Нортвестерн, проведених двома журналістами, стали їхні дисертації, майбутня робота та викладання. Вплив консультування щодо інформаційних технологій та електронних ресурсів від спеціалістів з США допомогло більш ефективно спланувати та запровадити вдію Ідея співпраці між університетською та бізнесовою спільнотами потребує подальшого розвитку.

ДОДАТОК 4

ФІНАНСУВАННЯ ПРОЕКТУ (ФІНАНСУВАННЯ ВИТРАТ НА СТАТТІ БЮДЖЕТУ ВІД АГЕНЦІЇ США З МІЖНАРОДНОГО РОЗВИТКУ (USAID) ТА ФІНАНСОВІ ВНЕСКИ УЧАСНИКІВ ПРОЕКТУ (У ДОЛАРАХ США))

	Агенція США з міжнародного розвитку (USAID)	Києво- Могилянська фондація в Америці	Асоціація « Інформаційно Консорціум », НаУКМА, ЧНУ, ХНУ, ДонНТУ, ВолНУ, СумДУ, УАБС
Персонал проекту та інша оплата праці	\$ 231,972	\$ 75,000	\$ 112,557
Обладнання, бази даних	\$ 159,000		\$ 260,950
Поїздки та транспортування	\$ 31,028	\$ 16,825	\$ 13,450
Матеріали, комунікація, площі, події	\$ 28,000	\$ 24,675	\$ 225,809
ВСЬОГО	\$ 450,000	\$ 116,500	\$ 612,766

ДОДАТОК 5 УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТОМ

Наглядова рада

Вільям Міллер - Посол США в Україні (1993-1998)

В'ячеслав Брюховецький - Почесний президент Національного університету "Києво-Могилянська академія"

Марта Фаріон - Президент Києво Могилянської фундації в Америці

Сергій Квіт - Президент Національного університету "Києво-Могилянська академія"

Віль Бакіров - Ректор Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна

Степан Мельничук - Ректор Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича

Тетяна Ярошенко – Виконавчий директор, віце-президент з інформаційного забезпечення, директор наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Виконавча рада

Тетяна Ярошенко – Виконавчий директор, віце-президент з інформаційного забезпечення, директор наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Оксана Бруй - Координатор проекту в Україні, заступник директора наукової бібліотеки НАУКМА з автоматизації

Оксана Ханас - Фінансовий менеджер проекту

Олександр Костюк – Директор з технічних питань, директор Інноваційного центру інформаційних технологій НАУКМА

Олексій Васильєв – Технічний експерт, президент Асоціації «Інформатіо-Консорціум»

Девід Бішоп – Консультант з координації технічних, інформаційних та бібліотечних питань, почесний директор бібліотеки університету Нортвестерн

Олег Шилюк – Член виконавчої ради, заступник директора наукової бібліотеки ЧНУ

Ірина Журавльова - Член виконавчої ради, директор Центральної наукової бібліотеки ХНУ

Тетяна Чорна - Член виконавчої ради, завідувача відділом наукової бібліотеки НАУКМА

Дорадча рада

Олеся Архипська - Директор з інформаційно-комунікаційної діяльності Міжнародного Фонду «Відродження» (Україна)

Адріана Пілецька-Декайло – Директор підрозділу впровадження інтегрованих бібліотечних систем, компанія Ex Libris, Північна Америка

Крістофер Фіцджеральд - Радник з питань преси, культури та освіти Посольства США в Україні

Моріс Фрідман - Президент Американської Бібліотечної Асоціації (2002-2003)

Богдан Кантор – Фахівець з інформаційних технологій, Бібліотека Конгресу США

Рімма Куприте – Директор міжнародного консорціуму eIFL.net

Уляна Мазуркевич – Президент Комісії з прав людини в Україні, Філадельфія, США

Енн Окерсон - Заступник директора Бібліотеки Йельського університету

Олександр Орехов - Керівник департаменту, Microsoft Україна

Валентина Пашкова - Президент Української Бібліотечної Асоціації (1995-2001, 2006-2009)

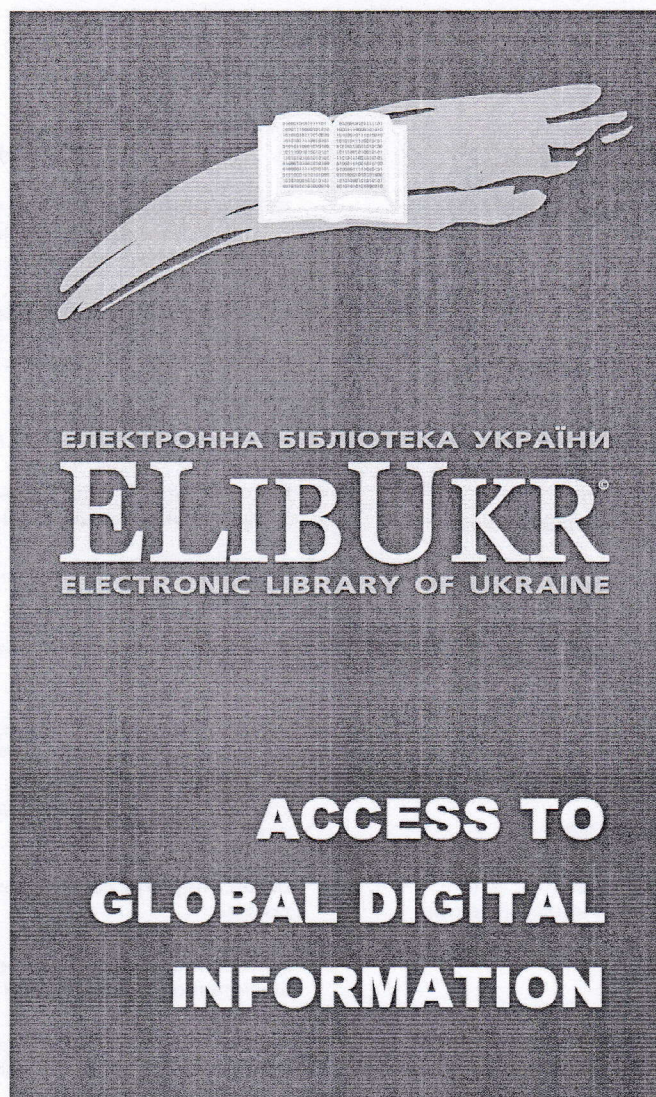
Майкл Раднор - Центр технологій та інноваційного менеджменту університету Нортвестерн

Борис Тарасюк – Колишній міністр міжнародних відносин, голова парламентського комітету з європейської інтеграції

Михайло Волинець – Депутат Верховної Ради України

Морган Вільямс - Президент американсько-української бізнес-ради

31 березня, 2010

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Контактні особи

Марта Фаріон

Голова Наглядової Ради ELibUkr©, Член Управління Відділу Іноземних Зв'язків міста Чикаго та Міст Побратимів Чикаго-Київ, Президент Києво-Могилянської Фундації Америки. Тел.: 773-490-9797 США; e-mail: marta@farion.org

Тетяна Ярошенко

Виконавчий Директор ELibUkr©, Віце-президент Національного Університету Києво-Могилянська Академія, Директор Наукової Бібліотеки Києво-Могилянської Академії. Тел.: (050) 335-14-65; e-mail: yaroshenko@library.ukma.kiev.ua

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE